

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fővárosi utca 6-7. Telefon: 180-400, 360-600

A szerkesztését és kiadását a vezetőigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1963. január 29.

bb 1. szórakoztatók szórakozása - cigánybált rendeznek a belvárosi kávéházban

1 t / t m / m / v g

1963. január 29.

február 18-án magyaránnyu cigánybál lesz a belvárosi kávéházban. a „törzsközönség”, körülbelül 200 népi zenész lesz, hozzátartozóival együtt, de azibusz, amely a bál szervezését vállalta, a belépőjegyek egy részét, mintegy 100 „szakmán kívül”, hazai vendég és 150 külföldi - szovjet, lengyel és német - turista számára tartotta fenn.

a zenéről 12 tagu népzenekar gondoskodik, amelynek vezetésében egymást váltják majd a leghíresebb primások. külön látványosság lesz a cigánytánc, amelyet a művészek eredeti cigány népviseletben mutatnak be. /mti/

..-

bb 2. új bemutatókra készül a kisz központi művészegyüttese

1 s / t m / m / s r

1963. január 29.

a kisz központi művészegyüttesének 600 tagu együttese januárban próbál és februárban megkezdődnek a bemutatók. február 3-án a vigszínházban a művészegyüttes táncos mutatója be egész estét betöltő új műsorát. a műsorban két külföldi koreográfus tánca is szerepel: az egyik mojszejev koreográfiájára készült briul című tánc, a másik pedig koreai koreográfusnőnek, an-szon-minek, leányka és a kertészfiu című tánca. az együttes több táncát most látja először a közönség, így például a kimsz-esak hősi harcát megelevenítő plakátragasztók című, a vizsgák után és az egy este a nidon című életképű. érdekesnek ígérkezik a műsor zárószáma, az esküvő.

a vit-dijas harmónika zenekar fennállásának 10. évfordulója alkalmából február 14-én jubileumi hangverseny lesz a zeneművészeti főiskola nagytermében. az együttes műsorát lukács dénes kétszeres vit-dijas harmónikaművész állította össze. új számokat próbál a művészegyüttes egyetemi énekkara is; műsorukat áprilisban mutatják be a zeneművészeti főiskolán. a központi énekkar májusban rendezi egész estét betöltő hangversenyét. /folyt. köv./

- 1 -

mp

bb 2. /uj bemutatókra ... 1. folyt./ m

a rajkózenekar fennállásának 10. évfordulója alkalmából önálló hangversenyt ad.

az intervizió keretében az első negyedévi magyar műsort a kisz központi művészegyüttese adja. az irodalmi és a pantomím csoport esztrádműsort állított össze. az előadáson fellépnek majd a televízió ki mit tud vetélkedőjén résztvevő fiatalok is. /mti/

bb 3. 1500 léken „lélegzik”, a hortobágyi tavak halálmánya

vid/j/m/ie

1963. január 29.

őreg pásztoremberek is alig emlékeznek olyan farkasordító hidegkülönösen nagy problémát okoz a hortobágyi halastavak gondozóinak. a hortobágyi állami gazdasághoz tartozó 67 tó közül jelenleg csak 55-ben van víz, de ez összesen 7000 holdnyi vízzel borított területet jelent, s ennek a jégpáncélja mind jobban vastagodik. mostanáig 40 centiméternyire fagytak be a halastavak, az erős jégtakaró roppant nagy munkát ad a lékvágó munkásoknak, akik biztosítják, hogy a jégpáncél alatt maradt értékes halállomány oxigénhez jusson. naponta vágják a lékeket, jelenleg 1500-at tartanak állandóan nyitva. a jégvágó fejszék szinte alig pihennek, mert az egyik napon megnyitott léket másnap reggel újból bontani kell. /mti/

re, mint amilyenben az idén van, és a pusztai embereknek s hideg

bb 4. elsőrendű feladat a máv-nál: a szénszállítás - január 20-tól naponta 7.000-8.000 tonnával több szenet raknak a szénszállító szerelvényekre

i hbj/sze/m/vg

1963. január 29.

a jelentések arról adnak hírt, hogy a bányászok a lakosság ellátására a tervezettnél több szenet adnak. a máv-ra viszont az a feladat vár, hogy ezt a többletmennyiséget gyorsan eljuttassa a fővárosba, az ország minden tájára. ezzel kapcsolatban a máv forgalmi vezetői elmondották: minden intézkedés megtörtént, hogy a bányavidékek elegendő vagonot kapjanak. időben el is jutnak a bányavidékek állomásaira a teherkocsik, sőt a „pótrendeléseket”, is rögtön ki-elégíti a vasut, mert a máv most elsőrendű, legfontosabb feladatának a szén gyors továbbítását tartja.

váratlan nehézségek elhárítására a bányavidékeken tartalék mozdonysok és kocsik is rendelkezésre állnak. /folyt.köv./

- 2 -

Mo

bb 4. /elsőrendű ... 1. folyt. / m

a bányászok jó munkájának eredménye mutatkozik a vasut forgalmában is. január 20. óta a vasuton átlagosan 7.000-8.000 tonnával több szenet raknak, mint máskor, s a rakodásban, szállításban semmiféle fennakadás nincs. /mti/

bb 5. lakodalmi felszerelés - az új kisteleki kölcsönzöbölt „szárja”,

vid/j/m/ie

1963. január 29.

a kisteleki földművesszövetkezet csongrád megyében az első között nyitott kölcsönzöbölt. a mintegy 80.000 forint értékű háztartási gép, táskarádió, fényképezőgép és egyéb kölcsöntárgy közül a lakodalmi felszereléseknek és a gyermekkocsiknak van a legnagyobb sikerük. a boltban levő sokszáz tányér, pohár, evőeszköz egyszerre három nagy lakodalom lebonyolításához elegendő. az öt gyermekkocsit már az első napokban kikölcsönözték, s így újabbak beszerzéséről gondoskodik a földművesszövetkezet. /mti/

- 3 -

Mo

bb 6. tizezer tudományos intézmény nevének rövidítése az akadémiai könyvtár közleményeinek új füzetében

1 ms/gg-lm sr

1963. január 29.

a magyar tudományos akadémia könyvtárának közleményei című sorozatban most megjelent vaskos füzet a tudományos intézetek, intézmények, társulatok névrövidítéseinek rengetegében segíti az eligazodást. az összesen mintegy tizezer névrövidítést tartalmazó kötet többéves gyűjtő- és feldolgozó munka eredményeként husz nyelv ilyen vonatkozású rövidítéseit foglalja egybe. a rövidített név mellett megadja az intézmény teljes nevét és székhelyét, vagy országát és megjelöli a nyelvet is, amelyből a rövidítés származik. a terjedelmében és a vállalkozás méreteiben a világon egyedülállóan tekinthető munka hasznosan segíti könyvtárak, dokumentációs és tudományos intézmények munkáját./mti/

bb 7. egymillió fontos üzletet kötött a metallimpex egy angol céggel

1 sz/sze-lm bs

1963. január 29.

az angolokkal az utóbbi évek egyik legnagyobb összegű üzletkötéséről írt alá szerződést a metallimpex; egymillió font értékben vásárolt a magyar külkereskedelmi vállalat angliából gázvezeték csöveket, amelyeket a hajdúszoboszlói földgáz szállításánál a távvezeték kiépítésénél használnak majd fel a kőolajipari tröszt szakemberei. az angliából érkező mennyiség a távvezeték 220 kilométeres szakaszához lesz elegendő. az angol csövek nagy átmérőjűek, a hazai csőgyártóberendezéseink csak ennél kisebb méretűek előállítására alkalmasak. az egymillió fontos megrendelésnek az angolok a jövő év közepéig tesznek eleget, s a teljes mennyiségnek a fele már ez év első felében megérkezik. a szállító cég gyártmányai egyrészt ellenében különböző magyar árut vásárol./mti/

bb 11. zalaegerszegen az idén újabb 54 lakás épül a nagylengyeli olajbányászoknak

vid fm/tné-lm fm

1963. január 29.

a nagylengyeli olajbányászok a múlt évben megkezdték a „beköltözést”, zalaegerszegen, a gellénházi lakótelepet ugyanis nem fejlesztik tovább, s az olajbányászok részére zalaegerszegen építenek lakásokat. az idén a városban „olajos”, -ház építését kezdik meg, s abban 54 lakást kapnak az olajmunkások. építésére négy- és félmillió forintot költ a nagylengyeli kőolajtermelő vállalat./mti/

8.15/n

bb 8. a papirgyártó ipar számára 1963 a rekonstrukció évét jelenti - öt gépsort alakítanak át nagyobb teljesítményűvé

1 sz/sze szb vg

1963. január 29.

nagyszabású műszaki fejlesztési tervet valósítanak meg az idén a papirgyártó ipar szakemberei. a papirgyárakban működő régi gépeknek csaknem egynegyed része áll le néhány hétre, hogy az alatt átépítsék, korszerűsítsék. az átalakítandó öt gépsor között lesz a csepeli 5-ös, amely az ország egyik legnagyobb ilyen berendezése és a fűzfői 1-es számú, amely a legtermelékenyebb gyorsjárata gépek egyike. az iparág számára e nagy műszaki feladatok a rekonstrukció évének jelölték meg 1963-at. az átalakítások miatt az idén a tavalyival azonos mennyiségű papír készül, csak az év végére várnak nagyobb termelésfelfutást. a korszerűbbé váló gépsorokon előreláthatólag 5-7 százalékkal nő majd a termelékenység. a különböző kiegészítő berendezések, például párahasznosítók felszerelésével nemcsak termelékenyebbé, hanem az eddiginél jóval gazdaságosabbá is válik majd a munka a papirgyárakban.

a papiripar műszaki gárdájának ez évben másik fontos feladata a most már nagyobb mennyiségben készülő dunaujvárosi szalmacellulóz alapos megismerése és gazdaságos feldolgozásának megszervezése, új technológia kialakítása.

fejlesztik a csomagolóanyag-gyártást is. a csepeli hullámdoboz üzem bővítésével megháromszorozódik a tv-készülékek, műszerek, kisebb géprészek és egyéb cikkek szállításához szükséges vastag dobozok gyártása. a csomagolóanyaggyárban a polietilén tasakok készítését fokozzák. főként az élelmiszerek csomagolástechnikájával szemben támasztott követelmények sürgetik az üzem fejlesztését. az idén már másfél milliárd polietilén tasakot készít a csomagolóanyaggyár, az igény azonban már ennél is több./mti/

bb 9. több mint harmincezer köbméter fát kell kitermelni a bakonyban a havazás okozta károk miatt

vid j szb ie

1963. január 29.

a bakony és a balaton-felvidék erdősegeiben nagyjából felmérték azokat a károkat, amelyeket a nagy havazás és a jégképződés okozott a faállományban. a gyengébb fákat már a novemberben hullott 80-90 centiméteres hóréteg megtizedelte.

/folyt. köv./

8.20/n

-5-

bb 9. több mint harmincezer ... 1. folyt./- szb

a sűrű águ koronákat többmázsányi hőteher nyomta, s ennek következtében sok fa kidőlt, vagy derékban tört ketté. a nagyobb fákról 30-40 centi átmérőjű ágak töredezték le. különösen meg-sínylették a rendkívül zord telet a fenyőfák. a bakony-szent-lászló és fenyőfő környékén levő hatalmas fenyves csaknem minden második fája a földre került.

a bakony vidékén a havazás és a jégképződés okozta károk következtében mintegy 27.000 köbméter, a balaton-felvidék és a keszthelyi-hegység erdőit is beleszámítva, összesen több mint 30.000 köbméter fát kell kitermelni. a sürgető tűzifa-igény miatt a sérült és kidőlt fák kitermelését még csak részben kezdhették meg, jelenleg a jól megközelíthető, ugynevezett tömegmunkahelyeken dolgoznak. a felmérések alapján az erdészetek a későbbi hetekben „vágáscseréket”, hajtanak végre, és az eredetileg vágásra kijelölt erdőrészek helyett a kárt szenvedett fákat termelik ki. /mti/

-. -

bb 10. megjelent az általános iskolai reform-tanterv - elhagyta a nyomdát az első reform-tankönyv, az ötödikes élővilág

i vit/gg szb sr

1963. január 29.

a művelődésügyi minisztérium kapott tájékoztatás szerint füzetekben a napokban megjelent az orosz nyelv, a számtan-mértan, a gyakorlati foglalkozás és az osztályfőnöki órák 5.-8. osztályos új tanterve, valamint - külön kötetben - az alsótagozati tanterv. folyamatosan a többi tantárgy tanterve is kikerül a nyomdából.

a tantervi füzetekből több mint százezer, az alsótagozati kötetből pedig mintegy 30.000 példányt küldenek a megyékbe, hogy szétszathassák az iskoláknak. közölték még, hogy márciusban egybekötve megjelenik a teljes tanterv is, amellyel szintén ellátják az általános iskolákat, küldenek a középiskoláknak is, valamint az oktatásügyi munkát irányító tanügyigazgatási dolgozóknak.

a készülő általános iskolai reform-tankönyvek közül már elhagyta a nyomdát az 5. osztályos élővilág, amely nagyalakul, keménykötésű, s számos érdekes, színes illusztrációt tartalmaz. /mti/

-. -

9.02/n

-6-

bb 12. ezerhatszáz éves szépitőszerszónyban

i tz/gg-lm vg

1963. január 29.

érdekes kozmetikai szerre bukkant egy 3-4. századból való szőnyi sírban dr. barkóczi lászló, a magyar nemzeti muzeum régészeti osztályának vezetője.

a női csontok mellett egy kis ládikában különböző pipere-szerek feküdtek és volt köztük valami különös, többé-kevésbé rugalmas, az elkoptatott radirgumihoz hasonló fehér galacsin is, amelynek anyagát és rendeltetését azonban a régészek nem tudták megállapítani.

a rejtélyt végül is dr. dudich endre kossuth díjas professzor, az állatrendszertan tudósa fejtette meg. megállapította, hogy a titokzatos lelet egy évszázadokon át divatban volt szépitőszerszónak, az édesvizekben élő vörös parti szivacsnak a maradványa. ennek a szivacsnak az a tulajdonsága, hogy ha az arcot megdörzsölik vele, a váz tüi belefuródnak a bőrbe, ott napokig tartó vérbőséget okoznak, tehát valósággal pirosra festik az arcot.

nem is olyan régen divatban volt még a székellyföldön is, ahol külön nevet adtak neki: gyászpiritónak nevezték. bizonyára azért, mert a bánatos özvegyek használták sápat orcájuk pirosítására. /mti/

-. -

bb 13. a komárom megyei bányákban több mint huszmillió forintot fordítanak az idén munkásvédelmi és egészségügyi beruházásokra

vid te-lm ki

1963. január 29.

komárom megye bányavidékein az idén is jelentős összegeket költenek munkásvédelmi és egészségügyi beruházásokra. nemcsak az új aknáknál építenek korszerű fürdőt, hanem több régi aknákat is új fürdővel látják el, illetve a régit bővítik. tatabányán a 14-es oroszlányon a 16-os, dorogon az erzsébet-aknáknál költenek ilyen célra jelentősebb összeget. a dorogi beruházások között jelentős az új „népesek” beszerzése. tíz földalatti kocsit vásárolnak, hogy jobb, egészségesebb körülmények között szállíthassák a bányászokat. tatabányán tovább javítják a szállókban lakó bányászok körülményeit. a 15-ös aknáknál befejezik a szálló építését, a város új lakónegyedében, az újvárosban pedig 1500 személyes korszerű szálló építését kezdik meg. mindhárom trösztnél bővítik a bányamentő állomások és az orvosi rendelők felszerelését. a megyében az idén több mint huszmillió forintot költenek a bányák munkásvédelmi és egészségügyi beruházásaira. /mti/

-. -

9.03/n

-7-

bb 14. szervezett növényvédelemmel növelik a háztáji és a szórványgyümölcsösök árutermelését - évente 3000-4000 vagonnal növelhetjük a kiváló minőségű gyümölcsök termését

1 cs/j-lm 1e

1963. január 29.

az utóbbi években korszerű gépekkel, berendezésekkel, szakemberek képzésével megvetették a nagyüzemi növényvédelem alapját. most az egyes növényvédelmi célfeladatok megvalósítására készülnek az illetékes szakemberek, elsősorban az ugynevezett üzemi növényvédelmi szolgálatán adott tájékoztatás szerint termelőüzemeink többsége máris rendelkezik megfelelő számú, modern növényvédelmi géppel és növényvédelmi szakemberrel is ahhoz, hogy a kártevők tömeges megjelenésekor, illetve a megsemmisítésükhöz legalkalmasabb időben gyorsan elvégezzék a szükséges permetezési vagy porozási munkákat.

az ideai növényvédelem egyik legfontosabb célfeladata, hogy az ország kijelölt körzeteiben - szabolcs-szatmár, pest, bács-kiskun, zala megyében, továbbá csongrád megye szegedi járásában, szolnok megye szolnoki és kunszentmártoni járásában - a szórványgyümölcsösökre és a házikertekre is kiterjesszék a növényvédelmi intézkedéseket. a feladat méreteire és fontosságára jellemző például, hogy az országban kereken 97 millió termőkorú gyümölcsfa van, s ezeknek 92 százaléka található jelenleg a szórványgyümölcsösökben és a házikertekben. különösen sok a tennivaló zala megyében, ahol körülbelül 18 000 holdnyi ősz-gyümölcsöst tartanak nyilván. a rendkívül sűrű és vegyes állományú ősz-gyümölcsösök zöme 50-100 éves fákból áll és ápolást eddig alig kaptak.

a kijelölt körzetek szórvány- és háztáji gyümölcsöseinek rendszeres ápolására a szövetség közvetítésével jólképzett brigádok alakulnak. ezek a brigádok a telektulajdonosokkal kötendő szerződés alapján időben és szakszerűen elvégzik a szükséges párolási, illetve növényvédelmi munkákat, s így fokozatosan megszüntetik a veszélyes fertőző góccokat, amelyek az üzemi gyümölcsösöket is fenyegetik. ezzel természetesen növekszik az ország árugyümölcs-termelő kapacitása. a szakemberek számítása szerint a szórvány- és háztáji gyümölcsösöket is fenyegetik. ezzel természetesen növekszik az ország árugyümölcs-termelő kapacitása. a szakemberek számítása szerint a szórvány- és háztáji gyümölcsösök rendszeres ápolása révén évi átlagban legalább 3000-4000 vagonnal több kifogástalan minőségű gyümölcs terem az országban, így - a hazai ellátás javításával párhuzamosan - tovább bővíthetjük gyümölcsexportunkat.

a szórványgyümölcsösök nagyra nőtt, öreg fának rendszeres permetezéséhez a tervek szerint magas nyomású háti permetezőgépeket bocsát rendelkezésre az állami kereskedelem. ugyancsak gondoskodnak a hatásos védekezéshez szükséges vegyszerekről is. /mti/

9.17/ n

-8-

le

bb 15. eltűnt az utolsó közös konyha a nagykunságban

vid fm/tné szb fm

1963. január 29.

az egykori nagykunsági nagybirtokokon több mint ezer zselier- és summás család élt zsufolt közös konyhákban. a felszabadulás után fokozatosan felszámolták az egészségtelen, szabadkéményes lakásokat. a szenttamási állami gazdaság dolgozóinak kettes konyhát például birkaszállásnak alakították át, a lakók pedig új összkomfortos lakásokba költöztek. a középtiszai állami gazdaság bánalmi üzemegységében most bontották le az utolsó nagykunsági szabadkéményes közös konyhát, amelynek helyén tavasszal két kétszobás összkomfortos lakást építenek. /mti/

--

bb 16. tavaly 20.000 látogató és 24.000 olvasó kereste fel a sárospataki nagykönyvtárat

vid fm/tné szb fm

1963. január 20.

borsod megye legrégebbi tudományos intézménye, az 1531-ben perényi péter által alapított sárospataki nagykönyvtár. legjelentősebb korszakát akkor élte, amikor sorsa a rákócziakéval fonódott egybe. a rákócziak építettek először külön termet a könyvtár számára, ők készítették el az első ismert szervezeti szabályzatot, és a legrégebbi fennmaradt katalógus is az ő idejükből, 1623-ból származik. a nagykönyvtár régi anyagának zömét a 18. és 19. században gyűjtötték össze. előbb úgy, hogy a külföldön járt diákok ajándékba kapott könyveikkel, valamint saját pénzükből vásárolt kötetekkel gyarapították a gyűjteményt, később pedig megkezdték a tervszerű gyűjtés munkát.

a nagykönyvtárbirtokában jelenleg 180.000 tudományos mű és kézirat, valamint 40.000 egyéb nyomtatvány van. ezenkívül az intézménybe mintegy százféle folyóirat is jár. a régi tudományos könyvek között van például vesalius 1557-ben kiadott képekkel illusztrált anatómiai szakkönyve, valamint a károli gáspár által lefordított és vizsolyban nyomtatott magyar-nyelvű biblia, amely a „murányi vénusz”, széchy mária tulajdona volt. a könyvtár évente mintegy 2.500 könyvvel és folyóirattal gazdagodik. ezeknek több mint fele régi magyar könyv, amelyeket magánosoktól vásárolnak.

a ritka könyvgyűjteményt az elmúlt évben 20.000-en tekintették meg, az olvasószobákban mintegy 24.000-en tanulmányozták a különféle tudományos műveket. /mti/

8.25/n

-9-

le

bb 14. szervezett növényvédelemmel növelik a háztáji és a szórványgyümölcsösök árutermelését - évente 3000-4000 vagonnal növelhetjük a kiváló minőségű gyümölcsök termését

1 cs/j-lm 1e

1963. január 29.

az utóbbi években korszerű gépekkel, berendezésekkel, szakemberek képzésével megvetették a nagyüzemi növényvédelem alapját. most az egyes növényvédelmi célfeladatok megvalósítására készülnek az illetékes szakemberek, elsősorban az ugynevezett üzemi növényvédelmi szolgálatán adott tájékoztatás szerint termelőüzemeink többsége máris rendelkezik megfelelő számú, modern növényvédelmi géppel és növényvédelmi szakemberrel is ahhoz, hogy a kártevők tömeges megjelenésekor, illetve a megsemmisítésükhöz legalkalmasabb időben gyorsan elvégezzék a szükséges permetezési vagy porozási munkákat.

az ideai növényvédelem egyik legfontosabb célfeladata, hogy az ország kijelölt körzeteiben - szabolcs-szatmár, pest, bács-kiskun, zala megyében, továbbá csongrád megye szegedi járásában, szolnok megye szolnoki és kunszentmártoni járásában - a szórványgyümölcsösökre és a házikertekre is kiterjesszék a növényvédelmi intézkedéseket. a feladat méreteire és fontosságára jellemző például, hogy az országban kereken 97 millió termő koru gyümölcsfa van, s ezeknek 92 százaléka található jelenleg a szórványgyümölcsösökben és a házikertekben. különösen sok a tennivaló zala megyében, ahol körülbelül 18 000 holdnyi ősz-gyümölcsöst tartanak nyilván. a rendkívül sűrű és vegyes állományú ősz-gyümölcsösök zöme 50-100 éves fákból áll és ápolást eddig alig kaptak.

a kijelölt körzetek szórvány- és háztáji gyümölcsöseinek rendszeres ápolására a szövetség közvetítésével jólképzett brigádok alakulnak. ezek a brigádok a telektulajdonosokkal kötendő szerződés alapján időben és szakszerűen elvégzik a szükséges párolási, illetve növényvédelmi munkákat, s így fokozatosan megszüntetik a veszedelemes fertőző góccokat, amelyek az üzemi gyümölcsösöket is fenyegetik. ezzel természetesen növekszik az ország áru-gyümölcs-termelő kapacitása. a szakemberek számítása szerint a szórvány- és háztáji gyümölcsösöket is fenyegetik. ezzel természetesen növekszik az ország áru-gyümölcs-termelő kapacitása. a szakemberek számítása szerint a szórvány- és háztáji gyümölcsösök rendszeres ápolása révén évi átlagban legalább 3000-4000 vagonnal több kifogástalan minőségű gyümölcs terem az országban, így - a hazai ellátás javításával párhuzamosan - tovább bővíthetjük gyümölcs-exportunkat.

a szórványgyümölcsösök nagyra nőtt, öreg fájnak rendszeres permetezéséhez a tervek szerint magas nyomású háti permetezőgépeket bocsát rendelkezésre az állami kereskedelem, ugyancsak gondoskodnak a hatásos védekezéshez szükséges vegyszerekről is. /mti/

9.17/ n

-8-

bb 15. eltűnt az utolsó közös konyha a nagykunságban

vid fm/tné szb fm

1963. január 29.

az egykori nagykunsági nagybirtokokon több mint ezer zsellér- és summás család élt zsufolt közös konyhákban, a felszabadulás után fokozatosan felszámoltak az egészségtelen, szabadkéményes lakásokat. a szenttamási állami gazdaság dolgozóinak kettes konyháját például birkaszállásnak alakították át, a lakók pedig új összkomfortos lakásokba költöztek. a középtiszai állami gazdaság bányai üzemeiben most bontották le az utolsó nagykunsági szabadkéményes közös konyhát, amelynek helyén tavasszal két kétszobás összkomfortos lakást építenek. /mti/

bb 16. tavaly 20.000 látogató és 24.000 olvasó kereste fel a sárospataki nagykönyvtárat

vid fm/tné szb fm

1963. január 20.

borsod megye legrégebbi tudományos intézménye, az 1531-ben perényi péter által alapított sárospataki nagykönyvtár. legjelentősebb korszakát akkor élte, amikor sorsa a rákócziakéval fonódott egybe. a rákócziak építettek először külön termet a könyvtár számára, ők készítették el az első ismert szervezeti szabályzatot, és a legrégebbi fennmaradt katalógus is az ő idejükből, 1623-ból származik. a nagykönyvtár régi anyagának zömét a 18. és 19. században gyűjtötték össze. előbb úgy, hogy a külföldön járt diákok ajándékba kapott könyveikkel, valamint saját pénzükből vásárolt kötetekkel gyarapították a gyűjteményt, később pedig megkezdték a tervszerű gyűjtő munkát.

a nagykönyvtár birtokában jelenleg 180.000 tudományos mű és kézirat, valamint 40.000 egyéb nyomtatvány van. ezenkívül az intézménybe mintegy százféle folyóirat is jár. a régi tudományos könyvek között van például vesalius 1557-ben kiadott képekkel illusztrált anatómiai szakkönyve, valamint a károli gáspár által lefordított és vizsolyban nyomtatott magyar-nyelvű biblia, amely a „murányi vénusz”, széchy mária tulajdona volt. a könyvtár évente mintegy 2.500 könyvvel és folyóirattal gazdagodik. ezeknek több mint fele régi magyar könyv, amelyeket magánosoktól vásárolnak.

a ritka könyvgyűjteményt az elmúlt évben 20.000-en tekintették meg, az olvasószobákban mintegy 24.000-en tanulmányozták a különféle tudományos műveket. /mti/

8.25/n

-9-

le

bb 17. kétszáz köbméteres hidroglóbusz nádudvaron

vid te-lm ki

1963. január 29.

a püspökladányi járásban tetétlen és báránd után, földesen és nádudvaron építenek törpevizművet, a szövetkezeti gazdák mind a két helyen társulást alakítottak a munkák mielőbbi befejezésére. nádudvaron 6, földesen pedig csaknem 5 millió forintot a társulás tagjai adnak az új létesítmény elkészítéséhez. a nádudvari törpevizműnek mintegy 40 kilométeres csőhálózata lesz, 25 kilométert már lefektettek, nádudvaron elkészült a vízmű három kutja és 200 köbméteres hidroglóbusza is./mti/

--

bb 18. első ízben hengereltek sav- és lugálló lemezt a dunai vasműben

vid te-lm ki

1963. január 29.

kohászatunk most kísérletezik a vegyiparban rendkívül fontos sav- és lugálló acéllamezek hazai gyártásával, a csepelen és dunaujvárosban gyártott első sav- és lugálló acélöntecseket a dunai vasműben korábban bugává, most pedig lemezzé hengerelték.

a hengerlést igen gondos előkészítés előzte meg, az acéltuskók felületét simára gyalulták, köszörülték, mert csak sima felületű öntecset hengerelnek, a pontos előmelegítés után különleges technológiával hengereltek ki négy lemezbugát, hat milliméter vastagságú lemezzé, az első lemezhengerlési kísérletek technikai szempontból jól sikerültek - mondotta nagy zoltán a meleghengermű gyárrészlegvezetője, a további feladat most a lemeztáblák felületi csiszolása és pácolása lesz, ez utóbbira borsodnádason kerül sor.

február közepén a mostaninál vékonyabb, hárommilliméteres sav- és lugálló lemezt hengerelnek./mti/

--

bb 21. történelmi nevezetességű festményeket találtak a celldömölki postaépület padlásán

vid fm/tné-lm fm

1963. január 29.

a celldömölki muzeológus szakkör tagjai hatvan festményből álló gyűjteményt fedeztek fel a helyi postaépület padlásán, a festmények az 1848-49-es szabadságharc bukása után kufsteinben bebörtönzött hazafiakat ábrázolják, az eddigi megállapítások szerint ismeretlen rab által festett képek hátoldalán feljegyzések láthatók a börtönéletéről./mti/

--

9.47/n

-10-

bb 19. megviseli az erős tél a vadakat a mátrában

vid j szb le

1963. január 29.

a tartós hideg és a vastag hótakaró erősen megviseli a mátra erdeinek értékes vadállományát, a mátra egyes részein 5-6 hónapos vadmalacokat találtak megfagyva, az élelem után kóborló, legyengült szarvasok és őzek lábait a fagyos hóréteg erősen kimarja, ezt sűrűn jelzik a véres nyomok a fehér hóban, az erdészek ezért a napokban megváltoztatták a vadetetés módját, mivel a vadak nem keresik fel a távoli etetőket, így a vadászok kutatják fel az erdei állatok rejtőzködési helyét, lucernát, makkot, kukoricát adagolnak számukra, a mátrafüredi erdőgazdaság több mint 50 mázsa makkot helyezett el az erdőn a vadak táplálására, a gondos etetéssel a vadak kondícióját igyekeznek javítani, hogy jobban ellenállhassanak a hidegnek. -/mti/

--

bb 20. rendelőintézet, gimnázium, sütőüzem épül püspökladányban

vid fm/tné szb fm

1963. január 29.

püspökladányban több új létesítményt adnak át ebben az esztendőben, nemcsak a község, hanem az egész járás lakosságának egészségügyi ellátását segíti majd az új sztk-rendelő, amely tavasszal kezd meg működését, a község főterén 4 millió forintos beruházással 8 tantermes gimnázium épül, szeptemberben már az új épületben kezdik meg a tanítást.

szereplik a berendezést, a gépeket a mintegy hatmillió forintos költséggel épülő kenyérgyárban is./mti/

--

bb 22. négy év alatt kétezernyolcszáz új gázfogyasztó debrecében

vid te szb ki

1963. január 29.

az elmúlt négy esztendő során debrecenben mintegy 25 kilométerrel növelték a gázvezeték hosszát, s tavaly már kétezernyolcszázal több volt a gázfogyasztók száma, mint 1958-ban, a vízvezeték-hálózatot szintén 25 kilométerrel növelték, ez év elején a város 135.000 lakosa közül már 78.000 kapta a vizet vízvezetékkel, jelenleg épül a város nagyteljesítményű víztornya./mti/

--

9.55/n

-11-

bb 23. az idén megkezdik a baritkinyerőmű építését rudabányán

vid te-lm ki

1963. január 29.

a rudabányai vasércdusító-műben egy éve kezdték meg az üzemszerű termelést. az új létesítményben a bányákban nagymennyiségben található pátércet megpörkölik, majd mágneses szeparátorok segítségével különválasztják a nem hasznos ásványoktól. ezzel a művelettel a pátérc vastartalma 21 százalékról 42 százalékra növekszik és a hazai nagyolvasztók gazdaságosan hasznosíthatják. a nehézipari műszaki egyetem és a bányászati kutatóintézet kísérletei kimutatták, hogy a dusító-műben visszamaradó meddő és szállóport nagymennyiségű baritot tartalmaz. ezt az ásványt eddig külföldről szerezték be. a kísérletek során megállapították, hogy megfelelő berendezésekkel évente 14 000 tonna dusított baritot és 4 800 tonna 40 százalék vastartalmu meddőt nyerhetnek. e nagymennyiségű barit előállításával jelentős importot takaríthatunk meg és a vasércdusító-mű üzemeltetése is gazdaságosabbá válik. ezért a dusító-mű mellett több mint harmincmillió forintos beruházással baritkinyerő-művet építenek. az új üzem építéséhez az őszi hónapokban fognak hozzá. a beruházás a számítások szerint három év alatt megtérül. /mti/

bb 24. hajtatóház, gépjavitó műhely, tojóüzem - négy tsz társulásával

vid j-lm ie

1963. január 29.

a hajduszováti határ több mint 6 000 hold jól termő, fekete földjét négy közös gazdaság műveli, de a nagyobb beruházást igénylő létesítményeket közösen, társulással készítik el. a négy tsz vezetői megállapodtak hajtatókertészeti, tojóüzem és gépjavitó-műhely építésében. a község határában még kártevés az olajkutatások során felszínre tört meleg víz. hasznosítására a négy szövetség együttesen épít hajtatóházat. még ebben az évben tető alá hozzák a 10 000 férőhelyes tojóházat, s közösen látnak hozzá a nagy gépjavitó-műhely felépítéséhez, amely mind a négy tsz gépparkjának karbantartását, rendszeres javítását el tudja majd látni. /mti/

10.00/n

-12-

bb 25. az elmúlt négy évben jól dolgoztak a tanácstagok, nagy többségüket újra tanácstagnak jelölték sopronhorpácson

vid fm/tné szb fm

1963. január 29.

sopronhorpácson a legutóbbi tanácsválasztások után a tanácstagok és a lakosok közösen láttak hozzá a község fejlesztéséhez, szépítéséhez. a tanácstagok és a lakosság jó kapcsolata, a közös ügy iránti lelkesedés eredményeként az elmúlt esztendőben sopronhorpácson több mint 200.000 forint községfejlesztési hozzájárulást fizettek be. ebből az összegből építették fel a község új kéttantermes iskoláját, s az építkezést a lakosság 60.000 forint értékű társadalmi munkával is segítette. a tanács ugyancsak a lakosságra támaszkodva oldotta meg a községi husbolt létesítését is. a most lezajlott tanácstagjelölő gyűléseken a tanácstagok többek között arról is beszámolhattak, hogy a múlt évben a község lakosai fejenként több mint 90 forint értékű társadalmi munkával járultak hozzá a tervek megvalósításához.

sopronhorpácson a választók meggyőződtek arról, hogy négy évvel ezelőtt jól választottak, és a tanácstagok valóban az ő ügyüket képviselik. ez az elégedettség tükröződik abban is, hogy a jelölőgyűléseken egy-két kivétellel ismét a volt tanácstagokat jelölték a község vezetésébe. /mti/

bb 26. üvegházban termesztett sampinyon-gomba a miskolci piacon

vid j szb ie

1963. január 29.

a nagymiskolci állami gazdaságban a korábbi kísérletek tapasztalatai alapján az idén kezdték meg „nagyban”, a sampinyon-gomba üvegházi termesztését. ezzel a télen egyébként üresen álló palántanevelő üvegházat hasznosítják. mivel a tavalyi kedvezőtlen időjárás miatt a bükk-, a szendrői és a zempléni hegységben kevés erdei gomba termett, a miskolci üvegházban nevelt sampinyon iránt igen nagy a kereslet. eddig több mint 200 kilogramm üvegházi sampinyont szállítottak piacra, s a következő hetekben további 120 kilót szednek le. /mti/

10.05/n

-13-

b. 27. elutazott hazánkban a csehszlovák kulturális delegáció

t/vt/n/gk

1963. január 29.

a dr. Frantisek Kahuda iskola- és kulturálisügyi miniszter vezette csehszlovák kulturális küldöttség - amely egy hetet töltött hazánkban - kedden délelőtt budapestről visszautazott Prágába.

a vendégek bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent Ilku Pál művelődésügyi miniszter, az MSZMP politikai bizottságának póttagja, a művelődésügyi minisztérium és a Külügyminisztérium több vezető beosztású munkatársa.

Frantisek Pések nagykövettel az élen ugyancsak ott voltak a bucsuztatásnál a csehszlovák szocialista köztársaság magyarországi nagykövetségének képviselői. /mti/

--

b. 28. osztrák és magyar győzelem a nemzetközi fodrászversenyen

t/sz/n/gk/vg

1963. január 29.

Hétfőn a késő esti órákban ért véget budapesti nemzetközi fodrászverseny győztesei a következők:

a férfifodrászok mindkét versenyszámában - a férfi angol és a borotva - hajvágásban - Zsigmond Károly magyar versenyző került az első helyre. a női fodrászok közül az osztrákok bizonyultak a legjobbaknak, ez egyébként várható is volt, mert ők nyerték tavaly a világbajnokságot. az estélyi víz hullám, a nappali víz hullám és a fantázia frizurakészítésben Grecht Werner lett az első a második helyezést Frieda Welner érte el, aki egyébként a női modern vashullám frizura készítésben az első helyre került.

az egyéni versenyzők pontszáma alapján a nemzetközi zsűri ezúttal az osztrákoknak ítélte a magyar fodrász klub békekupáját. az Ibusz a fodrászverseny legjobb külföldi versenyzőik közül tizet különdíjként - a nyáron tíz napra a Balatonnál lát vendégül. /mti/

--

11.32/n

-14-

h

a szerkesztőségek figyelmébe!

maiban 14. számú hírünk /szervezett növényvédelem.../ 3. bek. 7. sorában a következő szöveget kérjük törölni:

ezzel természetszerűleg növekszik az ország áru- és gyümölcs-termelő kapacitása. a szakemberek számítása szerint a szórvány és háztáji gyümölcsösöket is fenyegetik.

b. 29. a berentei vegyiművekből utnak indították az első hypo-szállítmányt budapestre és szegedre

vid tr szb ki

1963. január 29.

a kazincbarcikai ipartelep új gyárral gazdagodott, a berentei vegyiművekkel. a klóralkálielektrolízis- és pvc-részlegből álló új műanyaggyárban nagyjából francia és nyugat-német berendezéseket helyeztek el. a csaknem 30 hónapig tartó építési és szerelési munkák után a több létesítményből álló klóralkálielektrolízis-üzemben január 21-én megkezdték a szakaszos termelési próbákat.

ebben az üzemszoportban közönséges kószoldatból elektromos bontással maronátront, klórt, hypot és a pvc-gyártáshoz szükséges sósavgázt állítanak elő. eddig három részleget: a sóoldót, a cellatermet és a hypoüzemet kapcsolták össze. ebben az üzemszoportban nyerték az első kész terméket: a hypot. a három üzemszoportban egy hét óta megállás nélkül járnak a gépek és a szakemberek eddig semmiféle rendellenességet nem észleltek a berendezésekben. a sikeres üzemszoport után a berentei gyárból vasárnap szállították ki az első nyolc vagon hypot a szegedi magfeldolgozó vállalatnak, a budapesti goldberger textilműveknek és az élelmiszer és vegyipar-csomagoló vállalatnak.

közben a gyárban megtörténtek az előkészületek a klórüzem bekapcsolására. itt cseppfolyós klórt állítanak elő. a klóralkálielektrolízis-üzemszoport utolsó egysége, a sósavgyár, a számítások szerint márciusban kezdi meg munkáját. addigra befejezik a pvc-gyár üzemszoportjainak szerelését is. ez a munka január-január elején még akadozott. a nehézipari minisztérium nehézipari főosztályának vezetője, Górnagy Sándor azonban az üzemszoport segítségére sietett. intézkedésére Pétró és Kazincbarcika kiváló szakemberek érkeztek berentére. ezzel lehetővé vált, hogy a polimér-, a monomér- és az acetilén-fejlesztő üzemszoportokban meggyorsuljon a még hátralevő berendezések szerelése. a tervek szerint Borsod-Abaúj-Zemplén megye új gyárában márciusban már pvc-port is készítenek. /mti/

--

13.00/n

-15-

h

bb 30. nyolc vagon vágott baromfi érkezett az alföldről

1 nj/j-lm 1e

1963. január 29.

a nagyvásártelepre és a hámán kató téri piacra kedden 18 vagon és 29 tehergépkocsi áru érkezett. a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 4 vagon fejeskáposzta, 1 vagon kelkáposzta, 5 vagon levesbevaló gyökérzöldség, sárgarépa és 8 vagon vágott baromfi.

a vágott baromfi zöme szeged vidékéről és debrecenből érkezett. a fogyasztói árak így alakultak: vágott csirke különként 36, vágott tyúk 28, liba 25.50, kacsa 26 és pulyka 25 forint./mti/

..-

bb 31. időjárásjelentés

sze-lm

1963. január 29.

a meteorológiai intézet jelenté 1963. január 29-én, kedden délután:

havazások

közép-európában az elmúlt 24 óra folyamán folytatódott a hideg, párás idő és sokfelé havazott. hazánkban tegnap tulnyomóan felhős volt az idő, az ország legnagyobb részén hullott jelentéktelen mennyiségű hó. a hőmérséklet napközben mínusz 4- mínusz 8 fokig emelkedett, hajnalban a dunántúlon mínusz 10- mínusz 15, keleten mínusz 16- mínusz 20 fokig hűlet le a levegő. ma délelőtt az ország délnyugati felében borult az idő és havazik, északkeleten kevés a felhő, de erősen párás, ködös az idő. a hóréteg vastagsága szabadsághegyen 36, nagyvillámon 26, királyházán 22, galyatetőn 66, kékesen 77, mátraházán 31, bükkszentkereszten 26, bánkúton 38, farkasgyepűn 59, misinatetőn 33, árpádtetőn 31 centiméter. budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke mínusz 7.2 fok volt, 6.0 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet mínusz 9 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 771 milliméter, gyengén süllyedő irányzatú.

várható időjárás szerda estig: felhős, párás, ködös idő, az ország nagyrészen havazás, mérsékelt keleti szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 10- mínusz 15, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap mínusz 6- mínusz 10 fok között.

a duna vizállása budapestnél 274 centiméter./mti/

..-

13.42/n

-16-

le

bb 32. aláírták az 1963-1964. évi magyar-vietnami kulturális munkatervet

t vt/sze szb

1963. január 29.

a magyar-vietnami kulturális tárgyalások befejezése után kedden délután budapesten, a kulturális kapcsolatok intézetében ünnepélyes keretek között aláírták az 1963/64. évi magyar-vietnami kulturális munkatervet. magyar részről bognár józsef, a kulturális kapcsolatok intézetének elnöke, vietnami részről hoang bao son, a vietnami demokratikus köztársaság magyarországi nagykövete írta alá a munkatervet. az aláírásnál jelen volt dr. simonovits itván, az egészségügyi miniszter első helyettese, erdélyi károly külügyminiszterhelyettes, dr. hadnagy lászló művelődésügyi miniszterhelyettes, dr. rosta endre, a kulturális kapcsolatok intézetének ügyvezető elnöke, valamint a külügyminisztérium, a művelődésügyi minisztérium, az egészségügyi minisztérium, a kulturális kapcsolatok intézete és a magyar tudományos akadémia több vezető beosztású munkatársa. ugyanakkor ott voltak az aláírásnál a vietnami demokratikus köztársaság budapesti nagykövetségének munkatársai.

a munkaterv értelmében többek között vietnami orvosokat fogadunk hazánkban továbbképzésre, magyar orvosok pedig vietnami tanulmányutra mennek. ebben az évben magyar cirkuszegyüttes vendégszerepel a vietnami demokratikus köztársaságban. kölcsönösen rendez a két ország képzőművészei, népművelési és építészeti témájú kiállításokat. lehetőséget nyújt a munkaterv arra is, hogy egy magyar labdarugócsapat 1964-ben vietnamba utazzon.

az aláírás után bognár józsef, a kki elnöke hangoztatta, a munkaterv összeállításakor a kapcsolatok kibővítésére törekedtünk, elsősorban azokon a területeken, amelyek a tapasztalatok alapján mindkét ország szempontjából a leghasznosabbnak bizonyultak. célunk az - mondotta -, hogy ne csak a most aláírt megállapodást hajtsuk végre, hanem eddigi kapcsolatainkat még tovább szélesítsük és erősítsük. különösen az egészségügyi területen tett előrelépés jó példa arra, hogyan fokozhatjuk az együttműködést mindkét fél javára.

hoang bao son nagykövet egyebek közt kijelentette: a vietnami nép igen nagyra értékeli a magyar kultúrát és különös érdeklődéssel kíséri a magyar nép kulturális eredményeit, szíven viseli a két ország kapcsolatait. a most aláírt munkaterv egyaránt fontos és hasznos mindkét fél számára, és hozzájárul a szocialista országok közötti együttműködés erősítéséhez - mondotta. /mti/

..-

14.05/n

-17-

le

bb 33. átadták a herendi porcelángyár új épületét

vid ki/Lm ki

1963. január 29.

a veszprém megyei építőipari vállalat kedden átadta a herendi porcelángyár új irodaépületét. a kétemeletes korszerű irodaházban a műszaki és adminisztratív dolgozókon kívül helyet kapnak a jól felszerelt laboratórium munkatársai is, akik különböző kísérleteket végeznek a porcelángyártás tökéletesítésére. az épületben orvosi rendelő is van.

a régi, műemlékjellegű irodaépületet átalakítják. bővítik az épületben elhelyezett híres porcelánmuzeumot és munkatermet is berendeznek. ebben szakmunkások dolgoznak majd ugyanolyan körülmények között mint az üzemi munkahelyeken és bemutatják a látogatóknak a mesterség fogásait./mti/

-. -

bb 34. dobi istván látogatása komárom megyében

vid tné-Lm le

1963. január 29.

dobi istván, az elnöki tanács elnöke, az mszmp központi bizottságának tagja a múlt hét végén és e hét elején többnapos látogatást tett komárom megyében. elsőként ács községet kereste fel, nemeslaki tivadarnak, az mszmp megyei bizottsága első titkárának és a komáromi járás vezetőinek társaságában. megtekintette a most egyesült jövő és új esztendő termelészövetkezetek központi majorját; nagy elismeréssel nyilatkozott gazdálkodásukról, majd hosszasan elbeszélgetett a termelészövetkezeti vezetőkkel és a tagokkal.

az elnöki tanács elnöke kroszner lászlónak, a megyei tanács vb elnökének társaságában résztvett a megye egyik legrégebb termelészövetkezetének, a koppánmonostori dózsa tsz-nek sikeres zárszámadó közgyűlésén. dobi istván hozzászólásában kifejezésre juttatta, hogy a 13 éves közös gazdaság jó eredményei is hozzájárultak a termelészövetkezeti mozgalom kibontakozásához és megerősítéséhez.

a fiatal mocsai buzakalász termelészövetkezet zárszámadó közgyűlésén régi ismerősként fogadták a nemeslaki tivadar társaságában megjelent dobi istvánt. az elnöki tanács elnöke az alakulástól kezdve figyelemmel kísérte a közös gazdaság munkáját és most örömmel hallotta, hogy az utóbbi esztendőben is sokat fejlődött a szövetkezet./mti/

-. -

14.16/n

-18-

le

bb 35. hazaérkezett olaszországból a debreceni csokonai színház operaegyüttese

vid tné-Lm my

1963. január 29.

az olaszországi pármában és reggio emiliában vendégszerepelt debreceni csokonai színház operaegyüttese hétfőn a késő esti órákban visszaérkezett debrecenbe. taar ferenc, a csokonai színház igazgatója a művészküldöttség vezetője hazaérkezése után így nyilatkozott a tapasztalatokról:

- pármában kétszer, reggio emiliában pedig egyszer adtuk elő mozart: figaro házassága című operáját, ezenkívül pármában a máv debreceni filharmónikus zenekar önálló zenekari estét tartott. mind az operaegyüttesnek, mind a filharmónikus zenekarnak nagy sikere volt. nem volt könnyű a feladatunk, mert hiszen pármában és reggio emiliában a világ jelentős operatársulatai szerepelnek s a zeneértő olasz közönség igényes. giuseppe negri, a páрмаi operaház igazgatója külön köszönetét fejezte ki sikeres szereplésünkért, páрма város polgármestere pedig fogadta együttesünket. küldöttségünk a béke és barátság jelképeként átnyújtotta a tokaji aszuval töltött hortobágyi csikóbőrös kulacsot, amelyet debrecen város tanácsa küldött. viszonzásul hazahoztuk páрма város kék-sárga zászlaját. külön öröm volt számunkra, hogy megjelent előadásainkon carlo zecchi, a hazánkban is ismert nevű kiváló olasz karmester és dante d. ambrozi olasz zeneszerző, akik elismerésüket fejezték ki. tavasszal vagy nyáron giuseppe negri debrecenbe látogat és a későbbiek folyamán az együttműködés újabb részleteiről tárgyalunk.

a máv debreceni filharmónikus zenekar január 29-én az ausztriai linzben ad hangversenyt s ezt követően szerdán este érkezik vissza debrecenbe./mti/

-. -

bb 36. közlekedési baleset

j-Lm my

1963. január 29.

a fővárosban, az üllői út és a 152. utca torkolatában hétfőn a 35-ös jelzésű autóbusz elütötte kolonits ferenc 76 éves budapesti lakost, aki figyelmetlenül haladt át az uttesten. kolonits ferenc életveszélyes sérülést szenvedett, a mentők a 2. sz. sebészeti klinikára szállították./mti/

-. -

bb 37. a rendőrség közleménye

j-Lm my

1963. január 29.

a rendőrség kéri azt a polgári személyt és azt a polgári ruhás munkásort, akik 1962. szeptember 12-én este 10 óra körül pestimérről gyál felé mentek a vöröshadsereg uton és szemtanúi voltak három ittas férfi verekedésének, hogy jelentkezzenek a budapesti rendőrfőkapitányság vizsgálati osztályán /budapest, 8., kerület, tolnai lajos utca 39. földszint 21./ vagy telefonon: 131-210, a 162-es mellékállomáson./mti/

-. -

14-49/n

-19-

le

bb 36. a bányász szakszervezet központi vezetősége elismerését fejezte ki a bányászoknak derekas téli helytállásukért

t szf/sze vm vg

1963. január 29.

a bányaiipari dolgozók szakszervezete központi vezetőségének kedd délelőtti, ideai első ülésén, amelyen résztvett Czottner sándor nehézipari miniszter is, a tüzelőanyag-helyzet javításának ügye állott a tanácskozás középpontjában.

az elnökség beszámolóját komár andrás titkár terjesztette elő. megállapította, hogy a szénbányászat - noha év közben 150.000 tonnával csökkentették a tervét, majd a belkereskedelem 90.000 tonna szén minőségi kifogásokkal nem vett át - decemberben, amikor bebizonyosodott, hogy ezek a szénmennyiségek hiányoznak 30.000 tonnával, teljesítette előirányzatát. az olajipar 2.5 százalékkal, 40.000 tonna olajjal haladta túl kötelezettségét. amikor a kormány azt kérte a szénbányászoktól termeljenek vasárnap is, megértették, hogy ez népgazdasági érdek és január 20-án elismerésre méltó módon majdnem százezer tonna szénrel járultak hozzá a hiány enyhítéséhez. a hosszú, kemény tél miatt bekövetkezett tüzelőanyag-nehézségekből a tervezésnek, de a műszaki-gazdasági vezetésnek és a szakszervezeti szerveknek is le kell vonniuk a tanulságokat a jövőre nézve. az ideai feladatok között első helyen kell gondoskodni a műszaki viszonyok javításáról, hogy az esetleges jövőbeni zavarok a szénbányászatot még felkészültebben találják, mint most. a műszakiak, a szakszervezeti aktivisták, a dolgozók úgy induljanak az ideai esztendőnek, hogy ne csak az első negyedévi tervet teljesítsék túl, amint azt vállalták, hanem az egész évit.

a beszámolót követő vitában dr. varga györgy, a szot titkára rámutatott, hogy egész Európában nagy energiellátási zavarokat okozott a tél és számos országban energiakorlátozásokra került sor. nálunk a gyors kormányintézkedések, a szén-és olajbányászok derekas munkája eddig elhárították a nagyobb zavarokat és előreláthatóan a jövőben is elhárítják. a bányászat ezért megérdemli az elismerést.

haracska imre miniszterhelyettes hangsúlyozta: alaposan fel kell készülni, hogy a mostanihoz hasonló téli meglepetés a fővárosban ne érhesse bennünket. a trösztök úgy teljesítsék szén elővívási tervüket, hogy növeljék vele jövő évi fejtési kapacitásukat. a verseny fő eszköze a technológiai fegyelem, célja pedig a minőségi munka legyen.

/folyt. köv/
15.22/a

- 20 -

kk

/bb 38. a bányász.....1.folyt./vm

arra törekedjék minden brigád, hogy ne „lőjje szét a szenet”, hanem több darabos terméket adjon és a kívánt mértékben kielégítse a lakosság tüzelőanyag-igényét.

Czottner sándor nehézipari miniszter rámutatott, hogy az ország több szenet, földgázt és olajat vár, s minden figyelmet ennek a többletnek a kitermelésére kell összpontosítani. a szénbányászokon kívül dicsőreleg emlékezett meg az olajbányászokról, akik az elmúlt hetekben derekas munkával annyi földgázt küldtek a zalai olajvezetékén budapestre, hogy ennek segítségével fenn lehetett tartani a fővárosban a gázszolgáltatást. a bányászat jó munkáját dicsőreleg elismerte a kormány is.

számos más hozzászólás után az elnökség javaslatára a központi vezetőség elismerését fejezte ki a bányászoknak 1962. évi jó munkájukért és köszönetet mondott azért a lelkes igyekezetért, amellyel az ideai terv teljesítéséhez fogtak.

a központi vezetőség ezután a szakszervezet március 9-10-1 tizenharmadik kongresszusának jelentését, valamint költségvetési beszámolóját vitatta meg./mti/

...

bb 39. a dunaujvárosi tanácselnök olaszországba utazott

vid/m

1963. január 29.

tapolczai jeno, a dunaujvárosi tanács végrehajtó bizottságának elnöke olaszországba utazott. a milano melletti legnanóban résztvett a testvérvárosok világszövetsége végrehajtó bizottságának ülésén. /mti/

...

bb 40. nyitva felejtették a gázcsapot - öten gázmérgezést szenvedtek

i bc/j/m

1963. január 29.

budapesten, a 6. kerületi, ötvös utca 42. számú ház harmadik emeletének egyik lakásában éjszaka nyitva felejtették a sütő gázcsapját. a lakásban öten tartózkodtak. a gázömlést Kovács Ottó vette észre, értesítette a mentőket, akik az ott lakó személyeket elsősegélynyújtás után kórházba szállították. /mti/

...

15,40 /m

-21-

kk

bb 41. a népi ellenőrzés idei tervei - borka attila elnökhelyettes tájékoztatója a magyar sajtó házában

t di/sze vm sr

1963. január 29.

kedden a magyar sajtó házában borka attila, a központi népi ellenőrzési bizottság elnökhelyettese tájékoztatta az újságírókat a népi ellenőrzés idei terveiről. elmondotta:

- arra törekszünk, hogy munkánkban a népgazdaság legfontosabb kérdéseinek tanulmányozásával egyidejűleg, kellő súllyal és nagy alapossággal helyet kapjanak az egyszerű állampolgárok bejelentéseinek, panaszainak vizsgálatai is. három csoportból tevődnek össze feladataink: egyrészt a minisztertanácsból kaptuk, a többit pedig a különböző helyi szervek javaslatára, kezdeményezésére, illetve a lakosság jelzései, valamint a népi ellenőrök tapasztalatai alapján tűztük napirendre.

- a következő hónapokban hat nagy országos témát, kérdést vizsgálunk meg, megnézzük: az anyagi ösztönzők hogyan segítik elő a beruházások korszerű, gyors és olcsó megvalósítását. kitérünk arra is, hogy az ösztönzés jelenlegi formáit nem lehetne-e, s ha igen, milyen módon jobbal helyettesíteni. helyet kapott terveinkben a rendelkezésre álló energiahordozók gazdaságos és takarékos felhasználásának, valamint az üzemeltetett berendezések hatásfokának, vizsgálata. megnézzük, milyen intézkedéseket tesz a külkereskedelem, hogy kedvezően alakuljon a tőkés országokkal folytatott kereskedelem 1963. évi mérlege. átfogó vizsgálataink közé tartozik a második ötéves tervben előirányzott öntözési célok megvalósításának és az öntözésre berendezett területek üzemeltetésének tanulmányozása. megnézzük, hogyan alakul a kereskedelem és az ipar kapcsolata egyes fogyasztási cikkek termelésében és forgalombahozatalában, valamint hogy mi a helyzet jelenleg a dolgozók közétkeztetésének kérdésében.

- ezenkívül megvizsgáljuk hat nagy, ugynevezett kiemelt beruházás előkészítését, lebonyolítását és hatékonyságát, a vasuti hálózat fejlesztésének és fenntartásának hatását a szállítás kapacitásának és gazdaságosságának növelésére és az egyes közlekedési ágazatok gazdaságos együttműködéséről szóló 10.278/1961. számú gazdasági bizottsági határozat végrehajtását. megvizsgáljuk a szerszám-gépipar export-termelését és a külkereskedelem ezzel kapcsolatos tevékenységét: a hűtőházak és hűtőberendezések kapacitásának jelenlegi kihasználását; a papíripar komplex fejlesztésének helyzetét; a takarmánytermelő területek hozamainak növelésére hozott intézkedések végrehajtását; az állami gazdaságok segédüzemi gazdálkodását és az általános költség alakulását az állami gazdaságokban. munkatervünkben még két téma szerepel: az egyik a politechnikai képzés, a másik pedig a filmforgalmazás vizsgálata./mti/

16.20/a

- 22 -

bb 43. budapestre érkezett a lengyel állami tervbizottság küldöttsége

k sl/sze vm ki

1963. január 29.

kedden délután budapestre érkezett a lengyel állami tervbizottság küldöttsége, amelynek vezetője roman fidelski, a tervbizottság elnökhelyettese. a lengyel küldöttség és a magyar országos tervhivatal vezető munkatársai egyeztetik a két ország távlati terveit, hogy ilymódon is elmélyítsék országaink gazdasági együttműködését.

a lengyel vendégeket lázár györgy, az országos tervhivatal elnökhelyettese fogadta a ferihegyi repülőtéren. a fogadásnál jelen volt tadeusz dorota a lengyel népköztársaság budapesti nagykövetségének kereskedelmi tanácsosa./mti/

bb 42. hatezer vagon tűzifa - határidő előtt teljesítették vállalásukat az erdőgazdaságok dolgozói

sze/m/ie

1963. január 29.

a kemény tél következtében előállott tüzelőnehézségek enyhítésére az erdőgazdaságok dolgozói felajánlották, hogy január 31-ig 6.000 vagon tűzifát szállítanak a kereskedelemnek, az ismételt hóesés és hideg ellenére az erdőgazdaságok eleget tettek vállalásuknak: január 28-ig több mint hatezer vagon tűzifát adtak át, s ezzel negyedévi szállítási tervük 50 százalékát teljesítették. a jó munkaszervezés és az erdészeti dolgozók helytállása lehetővé tette, hogy január 31-ig újabb ezer vagon tűzifát szállíthassanak az erdei rakodókból. a „tűzifa-csatában”, különösen kitűntek a keszthelyi, a miskolci, a debreceni, a tatabányai, a pilisi, a szombat-helyi, a balassagyarmati és a gödöllői erdőgazdaságok dolgozói./mti/

bb 44. ismét szigorú a tél: újabb havazás kezdődött délnyugaton - szokatlanul nagy számban telet nálunk a hősármány, a zseze és a fenyőrigó

i cs/ie/m/ie

1963. január 29.

a kereken három hete tartó hideghullám egyik kisebb enyhülési szakasza véget ért, s a tél ismét szigorú: a kemény, mínusz 11-20 fokos éjszakai fagyok már a nappal sem enyhülnek lényegesen, a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályára külföldről érkező jelentések szerint nyugat-európa megszabadult a nagy hidegtől. angliában és franciaország nagy részén már az éjszakai hőmérséklet is fagypont fölé maradt, ugyanakkor közép-európa szerte csikorgó hidegek vannak, sőt olaszország északi és középső területein is mínusz négy-kilenc fokig süllyedt a hőmérők higánya, ami ezen a vidékeken szinte természeti ritkaságnak számít.

/folyt. köv./

16-50/gy

- 23 -

bb. 41. /ismét szigorú... 1. folyt./

a hosszantartó nagy hideget erősen sanyli már az erdők-mezők vadállománya, különösen pedig a madárvilág. a megfigyelők szerint a rendszerint nálunk telelő madarak messze délre húzódtak, a jelenleg itt tartózkodó madárcsapatok máskor az észak-európai tájakon töltötték a telet. szokatlanul nagy tömegben tanyáznak nálunk például a hősármányok, a zsezsék és a fenyőrigók. jellemző még, hogy a grönland és a spitzbergák vidékén költő apácaludak közül is akadt az idén puszkavégre. az észak-európából lehuzódott dankasírálly-csapatok a hévvizes tavaink meg a dunába torkolló csatornanyílások körül tengődnek, s a hidaknál „alamizsnát”, lesve röpködnek naphosszat.

a keddre virradó éjszaka a földközi tenger térségéből viszonylag enyhe áramlat érkezett hazánk fölé - a magasban. hatása a földfelszíni rétegben nem érződik, viszont a hidegre felsikló enyhébb levegő az ország déli és délnyugati vidékein már kedden kiterjedt havazást okozott. kedden délben havazást jelentettek keszthelyről, nagykanizsáról, siófokról, pécsről, bajáról és szegedről. a jelek szerint a szerdára virradó éjszaka és szerdán a havazás tovább terjed északkeletnek. az éjszakai fagyok valószínűleg kissé csökkennek, a nappali hőmérsékletben lényeges változás egyelőre nem várható. /mti/

16.55/gy

- 24 -

bb 45. választási gyűlés a ganz-mávas gyár művelődési házában - kádár jános beszéde

t bc/zs/tm vm fm

1963. január 29.

a hazafias népfront nyolcadik kerületi bizottsága és a ganz-mávas gyár pártbizottsága kedden délután választási gyűlést rendezett a gyár vörösmarty művelődési házában nagytermében. már jóval a gyűlés kezdete előtt zsufolásig megteltek a széksorok. a mintegy másfélezer részvevő között ott voltak a ganz-mávas dolgozóin kívül a május 1. ruhagyár munkásainak küldöttei és a többi nyolcadik kerületi üzem, hivatal, intézmény képviselői, kiváló dolgozók, szocialista brigádvezetők, a vörös és nemzetiszínű drapériával díszített elnöki emelvény mögött felirat hirdette: „a magyar nép a szocializmus teljes felépítésének korszakába lépett,..

hosszan zugott a taps, amikor az elnökség tagjai elfoglalták helyüket az emelvényen.

az elnökség tagjai voltak: kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára, a minisztertanács elnöke, gáspár sándor és szirmai istván, az mszmp politikai bizottságának tagjai, bakó ágnes, a nyolcadik kerületi pártbizottság első titkára, czibere tibor a ganz-mávas vizgép-tervező iroda kossuth-dijas mérnöke, dapsi károly a ganz-mávas pártbizottságának titkára, dr. harrer ferenc, a hazafias népfront budapesti bizottságának elnöke, hart jánosné, a május 1. ruhagyár pártbizottságának titkára, hovanyecz józsefné, a ganz-mávas dolgozója, a magyar nők országos tanácsának alelnöke, kalocsai ferenc, a ganz-mávas gépgyár szocialista brigádvezetője, kreszán lajos, a ganz-mávas szakszervezeti bizottságának elnöke, lepsik boldizsár, a ganz-mávas acélmű gyáregységének kovácsa, mausz péter, a ganz-mávas vezérigazgatója, németh mária, a ganz-mávas meo-jának szocialista brigádvezetője, ocsenás józsef, a ganz-mávas energi a és karbantartó gyáregysége szakszervezeti bizottságának titkára, omasztá istván, a hajtómű és turbina-gyáregység párttitkára, pádár károly, a ganz-mávas hidgyár szocialista brigádvezetője, schrammel tivadar, a ganz-mávas kisz-bizottságának szervező titkára, suhajda józsef, a nyolcadik kerületi tanács végrehajtó bizottságának elnöke, veres józsef, budapest főváros tanácsa végrehajtó bizottságának elnöke, vida miklós, a hazafias népfront nyolcadik kerületi bizottságának elnöke.

/folyt. köv./

17.00/a

- 25 -

/bb 45. választási.....1.folyt./vm

dapsy károly, a Ganz-mávaszpartbizottságának titkára üdvözölte a választási gyűlés résztvevőit. megnyitó beszédében elmondotta, hogy az elmúlt évben a gyári pártvezetőség levélben kérte meg kádár elvtársat, látogasson el a Ganz-mávaszba. a gyár dolgozóinak nevében megköszönte, hogy kádár elvtárs eleget tett a meghívásnak.

ezután dapsy károly röviden vázolta a Ganz-mávaszpart dolgozóinak gazdasági és politikai munkáját. elmondotta, hogy a párt nyolcadik kongresszusának tiszteletére kibontakozott munkaverseny eredményeként sikerült az 1962.évi tervfeladatokat minden tervmutatóban teljesíteni, sőt túlteljesíteni. ez a gyár kollektívájának helytállását bizonyítja.

- gyárunk, kerületünk dolgozóinak - mondotta - helyeslik a párt politikáját, célkitűzéseit. ez kifejezésre jutott a választási előkészületek eddigi szakaszában is.

ezután kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára, a minisztertanács elnöke mondott beszédet.

/folyt. köv./

17.10/a

- 26 -

/bb 45. választási.....3.folyt./vm

tisztelt elvtársak! kedves elvtársnők: barátaim!

Köszönöm a szíves fogadtatást. szívből gratulálok a Ganz-mávaszpart dolgozóinak ahhoz, hogy az 1962. évi tervet nehéz körülmények között is sikerrel teljesítették. ez jelentős eredmény.

szívből üdvözölöm a gyár dolgozóit; üdvözölöm azoknak az üzemeknek, gyáraknak dolgozóit is, amelyeknek képviselői a gyűlésre eljöttek. élve az alkalommal, hogy most, az előkészítő munka befejezése után megkezdjük a választási gyűléseket, átadom önöknek, munkásosztályunknak, fővárosunk dolgozóinak, választópolgárainknak, honfitársainknak a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága, a hazafias népfront országos tanácsa és a magyar népköztársaság forradalmi munkás-paraszt kormánya forró, testvéri üdvözlését és jókívánságait./nagy taps./

kedves elvtársak!

a választás fontos aktus hazánk alkotmányos életében. a jelölő gyűlések a választópolgárok tevékeny és tömeges részvételével eredményesen befejeződtek. a jelölő gyűléseken körülbelül a választók fele volt jelen és így személyesen szólt hozzá ahhoz, hogy kit vegyenek fel a hazafias népfront jelölő listájára.

a választás célja három pontban jelölhető meg. az első és általános cél, hogy megerősítsük népi demokratikus rendszerünket. a második, hogy megerősítsük és még hatékonyabbá tegyük politikánkat. a harmadik, nem kevésbé fontos cél, hogy olyan új országgyűlést, olyan új tanácsokat válasszanak dolgozóink, amelyek alkalmasak annak a megtisztelő, de nehéz és nagy feladatnak ellátására, amely legfőbb törvényhozó szervünkre és helyi néphatalmi szerveink tagjaira vár.

a választáson valójában a politikára és a jelöltekre kell szavoznunk. a megítélés nem különösen nehéz. ami a politikát illeti, ezen a választáson nem új politikával, nem új programmal lépünk fel. pártunknak, a hazafias népfrontnak és természetesen a kormánynak a választási programja ennek a politikának még hatékonyabb, még jobb megvalósítása, amelyet az utolsó esztendőben folytattunk. ami az embereket illeti, országgyűlési képviselőink és tanácsstagjaink a dolgozó tömegekből kerülnek ki, nem ismeretlenek a nép előtt.

/folyt. köv./

18.10/ann

- 27 -

/bb 45. választási.....4. folyt./vm

nálunk nemcsak négy évenként egyszer, a választás idején jelennek meg a képviselőjelöltek és a tanácsstag jelöltek a választók előtt. rendszerünk és munkánk természetéből adódóan az országgyűlés tagjai is és a tanácsstagok is egész életüket a dolgozók között, velük közös munkában töltik.

hadd szóljak néhány szót rendszerünkről. a választás és a rendszer a föld valamennyi országában szorosan összefügg. a mi rendszerünk elnevezésében népi demokratikus, jellegében szocialista, tudományos meghatározás szerint pedig munkáshatalom, proletárdiktatúra. ezt a rendszert már a föld számos országában kiviták, építik és erősítik a dolgozók.

a mi rendszerünknek sok kritikusa akad. mint tudják, nem szeretik a kapitalisták, a nagybirtokosok, a régi kiváltságok élvezői, sem azok, akik a tőkés országokban ma is hatalmon vannak, sem azok, akik a szocialista világrendszer létrejötte miatt korábbi kiváltságaikat elveszítették. ezek a kritikusok gyakran mondják, hogy rendszerünk nem demokratikus, nem szabad. saját tőkés diktatúrájukat pedig nagy előszeretettel nevezik „szabad világnak„.

népünk azonban már nem óvodás a politikában. sokat tanult és sokat tud. nagyon jól tudja, hogy az ugynevezett szabad világban külső megjelenési formájukban, alkotmányukban, intézményeikben néha eltérőek az egyes országok. tudjuk, hogy kegyetlen, fasiszta terror van dél-vietnamban, spanyolországban, portugáliában és még sok más tőkés országban. ezt a diktatúrát nem is leplezik. nyílt brutalitással mérsárolják, börtönzik be a haladás, a béke híveit és tartják elnyomás alatt az egész népet.

ismerünk olyan országokat is, amelyeket a polgári demokrácia hazájaként emlegetnek. a „szabad világ„ részének nevezi magát nyugat-németország és az amerikai egyesült államok. ebben a két országban - és más, hozzájuk hasonló országokban - vannak demokratikusnak látszó intézmények. bizonyos mozgási szabadságokat, bizonyos jogokat meghagytak a dolgozó népnek, de rövid vizsgálódás után ezekről az ugynevezett demokratikus országokról is kiderül, hogy nem mások, mint a tőkés osztály diktatúrái. másként mivel lehetne szabad tere, működési lehetősége van a nagytőkének, a monopóliumoknak, a militaristáknak, már évekkel ezelőtt betiltották és föld alá kényszerítették az igazi emberi haladás képviselőjét, a német kommunista pártot, üldözik és bíróság elé hurcolják a békemozgalom harcosait és legutóbb igen jellemző módon odáig jutottak, hogy bebörtönözték egy közismert polgári lap, a Spiegel szerkesztőit is.
/folyt. köv./

18.23/a

- 28 -

PKK

bb 45. /választási 5. folyt./ m

az egyesült államokról a hagyományok alapján sok ember hiszi, hogy ott szabadság és demokrácia van. de a magyar dolgozók, akik már tudják, mi a különbség a szabadság és a tőkés diktatúra között, helyesen ítélik meg és mint joggyiprást bélyegzik meg azt a boszorkányüldözést, amely az amerikai egyesült államokban lényegében minden haladó erő, szervezet ellen folyik. most, nemrég az egyesült államokban, amely magát a „szabad világ„ bajnokának, erős és hatalmas országnak tartja, ahol a tőkés rendszer erős, ahol a hatalom vitathatatlanul és minden tekintetben a tőkés kezében van, az általuk támadott és lebecsült, jelenleg nem nagyon erős amerikai kommunista pártot bíróság elé állították és mint idegen hatalom ügynökét akarják elítélni.

néhány hónappal ezelőtt az egyesült államokban elrendelték, hogy az amerikai kommunista pártnak be kellene jegyeztetnie magát, mint idegen hatalom ügynökét. milyen demokrácia az, ahol becsületes emberek, akik hisznek az emberi haladásban, a szocialista fejlődésben, harapófogóban élnek, mert vagy bejegyeztetik magukat, mint idegen hatalom ügynökét és akkor börtönre ítélik őket, vagy nem jegyeztetik be magukat és akkor ezért ítélik börtönre őket.

elvtársaink közül néhányat, akik mint meggyőződéses kommunisták, ezt a méltatlan eljárást megvetéssel, szabad emberekként visszatüsitették, bírósági eljárás alá vontak.

hosszu-hosszu sorban lehetne folytatni az ilyen példákat a nyugati tőkés világ azon országaiból is, amelyeket ott demokratikusnak neveznek. volt egy nagy francia gondolkodó, aki a polgári demokratikus rendszert, még a fasizmus előtt úgy jellemezte - anatóle france-t idézem - hogy ebben a rendszerben gazdagnak, szegénynek egyformán szabad a hid alatt aludni. kevesen adtak ennél klasszikusabb és pontosabb jellemzést az ugynevezett polgári demokrácia szabadságjogairól. ez a rendszer, mindenféle választás ellenére, a többpárt-rendszer ellenére, a kibékíthetetlen ellentétek társadalmá. soha sehol, semmiféle polgári demokráciában nem lehet kibékíteni a kizsákmányoló tőkés és a kizsákmányolt munkás ellentétét.

ezt a társadalmat másfajta ellentétek is szaggatják, sohasem lehet összeegyeztetni a gyarmatosító imperialista nagyhatalom és a gyarmatosított, legázott elgyötört népek érdekeit. az imperialista uralkodó osztályok ezenkívül saját népük kizsákmányolásán kívül mindig más népek kizsákmányolására is törekszenek, és közöttük is kibékíthetetlen ellentétek vannak. példája ennek az a harc, amely most a közös piac országai, anglia és a hozzátartozó országok, valamint az egyesült államok között folyik. /folyt. köv./

18.37/a

- 29 -

PKK

nálunk nemcsak négy évenként egyszer, a választás idején jelennek meg a képviselőjelöltek és a tanácsstag jelöltek a választók előtt. rendszerünk és munkánk természetéből adódóan az országgyűlés tagjai is és a tanácsstagok is egész életüket a dolgozók között, velük közös munkában töltik.

hadd szóljak néhány szót rendszerünkről, a választás és a rendszer a föld valamennyi országában szorosan összefügg, a mi rendszerünk elnevezésében népi demokratikus, jellegében szocialista, tudományos meghatározás szerint pedig munkáshatalom, proletárdiktatúra, ezt a rendszert már a föld számos országában kiviták, építik és erősítik a dolgozók.

a mi rendszerünknek sok kritikusa akad, mint tudják, nem szeretik a kapitalisták, a nagybirtokosok, a régi kiváltságok élvezői, sem azok, akik a tőkés országokban ma is hatalmon vannak, sem azok, akik a szocialista világrendszer létrejötte miatt korábbi kiváltságaikat elveszítették, ezek a kritikusok gyakran mondják, hogy rendszerünk nem demokratikus, nem szabad, saját tőkés diktatúrájukat pedig nagy előszeretettel nevezik „szabad világnak”,.

népünk azonban már nem óvodás a politikában, sokat tanult és sokat tud, nagyon jól tudja, hogy az ugynevezett szabad világban külső megjelenési formájukban, alkotmányukban, intézményeikben néha eltérőek az egyes országok, tudjuk, hogy kegyetlen, fasiszta terror van dél-vietnamban, spanyolországban, portugáliában és még sok más tőkés országban, ezt a diktatúrát nem is leplezik, nyílt brutalitással mérsárolják, börtönzik be a haladás, a béke híveit és tartják elnyomás alatt az egész népet.

ismerünk olyan országokat is, amelyeket a polgári demokrácia hazájaként emlegetnek, a „szabad világ”, részének nevezi magát nyugat-németország és az amerikai egyesült államok, ebben a két országban - és más, hozzájuk hasonló országokban - vannak demokratikusnak látszó intézmények, bizonyos mozgási szabadságokat, bizonyos jogokat meghagytak a dolgozó népnek, de rövid vizsgálódás után ezekről az ugynevezett demokratikus országokról is kiderül, hogy nem mások, mint a tőkés osztály diktatúrái, másként mivel lehetne magyarázni azt, hogy nyugat-németországban, ahol hatalma, joga, szabad tere, működési lehetősége van a nagytőkének, a monopoliúmnak, a militaristáknak, már évekkel ezelőtt betiltották és föld alá kényszerítették az igazi emberi haladás képviselőjét, a német kommunista pártot, üldözik és bíróság elé hurcolják a békemozgalom harcosait és legutóbb igen jellemző módon odáig jutottak, hogy bebörtönözték egy közismert polgári lap, a spiegel szerkesztőit is.
/folyt.köv./

az egyesült államokról a hagyományok alapján sok ember hiszi, hogy ott szabadság és demokrácia van, de a magyar dolgozók, akik már tudják, mi a különbség a szabadság és a tőkés diktatúra között, helyesen ítélik meg és mint joggyiprást bélyegzik meg azt a boszorkányüldözést, amely az amerikai egyesült államokban lényegében minden haladó erő, szervezet ellen folyik, most, nemrég az egyesült államokban, amely magát a „szabad világ”, bajnokának, erős és hatalmas országnak tartja, ahol a tőkés rendszer erős, ahol a hatalom vitathatatlanul és minden tekintetben a tőkés kezében van, az általuk támadott és lebecsült, jelenleg nem nagyon erős amerikai kommunista pártot bíróság elé állították és mint idegen hatalom ügynökét akarják elítélni.

néhány hónappal ezelőtt az egyesült államokban elrendelték, hogy az amerikai kommunista pártnak be kellene jegyeztetnie magát, mint idegen hatalom ügynökét, milyen demokrácia az, ahol becsületes emberek, akik hisznek az emberi haladásban, a szocialista fejlődésben, harapófogóban élnek, mert vagy bejegyeztetik magukat, mint idegen hatalom ügynökét és akkor börtönre ítélik őket, vagy nem jegyeztetik be magukat és akkor ezért ítélik börtönre őket.

elvtársaink közül néhányat, akik mint meggyőződéses kommunisták, ezt a méltatlan eljárást megvetéssel, szabad emberekként visszatüsitették, bírósági eljárás alá vontak.

hosszu-hosszu sorban lehetne folytatni az ilyen példákat a nyugati tőkés világ azon országaiból is, amelyeket ott demokratikusnak neveznek, volt egy nagy francia gondolkodó, aki a polgári demokratikus rendszert, még a fasiszmus előtt úgy jellemezte - anatóle france-t idézem - hogy ebben a rendszerben gazdagnak, szegénynek egyformán szabad a hid alatt aludni, kevesen adtak ennél klasszikusabb és pontosabb jellemzést az ugynevezett polgári demokrácia szabadságjogairól, ez a rendszer, mindenféle választás ellenére, a többpárt-rendszer ellenére, a kibékíthetetlen ellentétek társadálma, soha sehol, semmiféle polgári demokráciában nem lehet kibékíteni a kizsákmányoló tőkés és a kizsákmányolt munkás ellentétét.

ezt a társadalmat másfajta ellentétek is szaggatják, sohasem lehet összeegyeztetni a gyarmatosító imperialista nagyhatalom és a gyarmatosított, leigázott elgyötört népek érdekeit, az imperialista uralkodó osztályok ezenkívül saját népük kizsákmányolásán kívül mindig más népek kizsákmányolására is törekszenek, és közöttük is kibékíthetetlen ellentétek vannak, példája ennek az a harc, amely most a közös piac országai, anglia és a hozzátartozó országok, valamint az egyesült államok között folyik. /folyt.köv./

/bb 45. választási.....6. folyt./vm

mindezt, rendszerük ellentmondásait, a tőkésrendszer kegyetlen, kizsákmányoló, imperialista jellegét a nagytőkések megfizetett emberei azzal kísérlék meg elrejtteni az emberek értelme előtt, hogy náluk többpártrendszer és szabadság van.

ezzel a rendszerrel mi bátran és nyugodtan szembeállítjuk népi rendszerünk fő jellemvonásait. nálunk nincs többpárt-rendszer, társadalmi életünk egy párt, a magyar szocialista munkáspárt eszmei, politikai vezetésével fejlődik.

rendszerünk a hazafias néppfrontban tömöríti a kommunistákat és mindazokat a nem kommunista gondolkodású, haladó, becsületes erőket, amelyek egyetértenek alapvető célunkkal: a szocialista társadalom felépítésével.

rendszerünk alapvető jellemvonása, hogy a nép kiharcolta magának a szabadságot, birtokba vette a földet, a gyárat és kezében tartja a hatalmat. ez a rendszer, amely megszüntette az ember kizsákmányolását, amely megvalósítja a szocializmust, a munka, a szabad emberek társadalmát, más sorsot, új távlatot nyit meg minden egyes ember előtt.

rendszerünket mi magunk gyakran nevezzük kollektív, közösség rendszernek. a nyugatiak viszont azt mondják, hogy az övék az egyén szabadság rendszere. nézzük azonban meg a rendszerek sajátosságait abból a szempontból, mit nyújtanak az egyes embernek. a kapitalista világban az élet szépségeit, a boldogulást, a lehetőségeket azok sajátítják ki, akiket - ahogy mondani szokás - a gólya jó bölcsőbe tett, mert az ő rendjük születés szerint örökölt cím, rang, vagyon, hatalom a kiváltságosok kis csoportjának juttatja mindazt, ami az életben szép és jó.

a mi rendszerünkben nincs születéssel örökölt előny, kedvezmény és rang. a mi társadalmunk a munka társadalma, amelyben az emberek megítélése és érvényesülése a tehetségen, a tudáson és a munkán alapul.

a kapitalista társadalom a tőkés és nagybirtokosok osztályának hatalmát jelenti, az egyén sorsát pedig a cím, a rang, a vagyon határozza meg. a mi rendszerünkben a dolgozó osztályok, a munkásosztály, a parasztság, az értelmiség az élet ura, a fejlődés meghatározója, az egyes embernek pedig a tehetség, a tudás és a munka biztosítja az érvényesülést.

/folyt. köv.-/

18.40/a

18.55

- 30 -

PKK

bb 45. / választási ... 7. folyt./ m

mostanában a sajtóban vita folyik például az érvényesülésről. a vitaindító cikket fiatal mérnökember írta, aki úgy ítélte meg, hogy társadalmunkban nincs korlátlan érvényesülési lehetőség, mert íme, ő, aki öt esztendeig tanult, és - azt hiszem - két esztendeje dolgozik, még mindig csak 1600 forint havi fizetést kap. mi ennek a vitának a lényege? ha csak azt kérdezzük, van-e korlátlan érvényesülési lehetőség, vagy nincs? - azt kell mondanunk, hogy a mi társadalmunkban nincs korlátlan lehetőség. mert nálunk nem lehet mások rovására érvényesülni. tehetségét és tudását azonban most mindenki társadalmi korlátok nélkül érvényesítheti a közönség javára és megtalálja saját boldogulását is. hogy ez kinek, milyen gyorsan sikerül, azt az dönti el, hogy ki, milyen szorgalommal tanul és hogyan áll helyt a munkában.

sokat vitatott kérdés az állampolgári egyenjogúság is. a protektordiktatura kritikusai szerint nálunk nem érvényesül az állampolgárok egyenjogúsága. aki visszaemlékszik - s itt vannak, akik már horthy idejében is éltek - az tudja, hogyan szabályozták akkor a választójogot. volt akkor műveltségi előírás, volt vagyoni előírás, meghatározott idejű egyhelyben-lakás és más feltétel. a szavazási rendet úgy határozták meg, hogy ahol máshol nem bírtak ellenállni a jogot és haladást követelő munkásság nyomásának, ott titkos választói rendszer volt, vidéken pedig nyíltan kellett szavazni a csendőrnél, a főjegyző jelenlétében. nem is egy választókerületben a többtízezer holdas földbirtokos saját birtokán maga volt a jelölt, s az ilyen választókerületben néhány száz szavazat elegendő volt egy képviselő megválasztásához. másutt, ahol féltek a munkás közvélemény, a haladó közvélemény akaratának érvényesülésétől - például budapest elővárosaiban, budapest munkáskerületeiben - 30-35.000 szavazat kellett a képviselői mandátum elnyeréséhez. horthyék alatt így festett az állampolgári egyenjogúság.

/folyt. köv./

18.50/a

- 31 -

PKK

/bb 45. választási.....8. folyt./vm

de ha ez a példa talán régi, tessék egy pillantást vetni a polgári fejlődés magas fokán álló franciaországra, ahol novemberben voltak választások, ott az állampolgári egyenjogúság úgy érvényesült, hogy testvérpártunk, a francia kommunista párt megkapta a szavazatoknak kevés híján 22 százalékát, a képviselői helyeknek viszont csak 8.8 százalékát. az ottani kormányzópárt, de gaulle elnök ur pártja, a szavazatoknak valamivel több mint 31 százalékát kapta meg, s a mandátumoknak 2 tized híján 50 százalékát. Imre az állampolgári egyenjogúság, a szavazatok „egyenértéke”, abban az országban, amely jó 150 esztendővel ezelőtt győzelemre vitte a polgári forradalmat, zászlaján a szabadság, egyenlőség, testvériség jelszavával! nos, most e tekintetben franciaországban inkább visszafejlődés van, mint előrehaladás.

s hogyan érvényesül az állampolgárok egyenjogúsága most nálunk, a mi népköztársaságunkban, a proletárdiktatura országában? általános és egyenlő a választó-jogosultság, mert valamennyi 18. évét betöltött állampolgár - tehát gyakorlatilag az egész felnőtt lakosság - választójoggal rendelkezik. körülbelül 6.5 millió, sőt valamivel több választó van magyarországon. nincs választójoguk bizonyos bírói ítélet alatt álló embereknek, vagy az elmebetegeknek.

nem sorolom fel az egész kapitalista világot, csak utalni szeretnék saját multunkra, mert ami nálunk volt, az feltűnően hasonlít ahhoz, ami ma van a tőkés országokban. nálunk a felsőházat kinevezték és nem választották. az előírás szerint a felsőháznak tagja volt a habsburg-lotharingiai uralkodóház minden tagja, aki 24. évét betöltötte, még abban az esetben is, ha elmebeteg volt, mert ez ott nem volt kizáró ok./derültség./ azon kívül volt a tagok között öt herceg, 38 gróf, 16 báró. a többit csak azért nem mondom, mert bizonyos, nevükben hasonló foglalkozások, - így például a jogász - mást jelentettek horthy idején és mást ma.

az 1931-ben megválasztott képviselőházban a 245 képviselőből 107 volt nagybirtokos, nagytőkés és bankár, a másik fele megfelelően megosztott horthysta főtisztviselők, főispánok, katonatisztek, tábornokok és más hasonlók között. akinek történetesen volt szavazati joga és élhetett vele akár nyíltan, akár titkosan, az előtt még ott állt a nagy kérdés: kit választhat meg? 1930 körül mi kísérletet tettünk, hogy a választáson indulhassunk. az akkori magyar szocialista munkáspártnak voltak képviselőjelöltjei, közöttük palotás elvtársunk az építőmunkásoktól és mások. akkor ötezer ajánló kellett ahhoz, hogy egy képviselőjelölt indulhasson. a munkáskerületekben gyűjtöttük az aláírásokat. ha azonban azt akartuk, hogy elfogadják az ötezeret, akkor egy jelöltnek legalább 25.000 ajánló kellett, mert a benyújtott aláírásokat másnap érvénytelenítették. fellebbezni sehová sem lehetett.
/folyt. köv./

18.57/a

- 32 -

bb 45. /választási ... 9. folyt./ m

a végén aztán a választás küszöbén egy gyűlésen rajtaütve szétverték a magyar szocialista munkáspártot, a képviselőjelölteket a rendőrségen a horthy-rendszer detektívjei gunyolták: hogy vannak a képviselő urak? nos, sokan azok közül, akik akkor gunyolódtak, már gyászos véget értek, de az akkori képviselőjelöltek közül egyik-másik ma is él, tisztelt és megbecsült veterán harcos, sőt képviselő is van közöttük.

a választóknak mintegy fele résztvett a jelölő gyűléseken, s eléggé alaposan, behatóan megvitatták: kit állítanak jelöltnek. mintegy 3800 esetben kicserélték a népfront eredeti jelöltjét és másik jelöltet állítottak, néhány száz esetben pedig két jelöltet fogadtak el, hogy majd a szavazók döntsék el, ki lesz közülük képviselő, tanácsstag. többmillió ember döntötte el tehát, kit ajánlanak a listákra saját ügyük képviselőjeként, az országgyűlésbe vagy a tanácsokba.

most a népi hatalom legfőbb szervében, a törvényhozásban és a helyi államhatalmi szervben, a tanácsban is munkások, parasztok és értelmiségiek képviselik a dolgozó emberek ügyeit. a mostani képviselőjelölteknek, - eredeti foglalkozás szerint - mintegy 82 százaléka munkás, 18 százaléka paraszt és 36 százaléka értelmiségi. amikor mostanában ilyen statisztikát készítünk, mindig kitűnik a nép műveltségi színvonalának rohamos fejlődése, a tempó egyszerűen káprázatos. emlékszem például a szocialista brigádvezetők kongresszusára, ahol szintén meglepően sok munkásember rendelkezett főiskolai és technikai végzettséggel vagy említhetem a mi pártkongresszusunkat, ahol nagyon kevés híján a küldöttek felének volt felsőiskolai végzettsége. az új országgyűlésben és a tanácsokban is képzett, művelt munkás- és parasztemberek, értelmiségiek fogják képviselni és szolgálni a dolgozók ügyét. a jelöltek kiválasztásánál kellően érvényesült az a követelmény, akars-e, képes-e, tud-e a tömegek által ismert és elfogadott politika érdekében dolgozni. /folyt. köv./

19.05/a

- 33 -

Reu

Reu

/bb 45. választási.....10. folyt./vm

az egész választásnak ugyanúgy, mint rendszerünknek nem az a lényege, hogy egy párt vagy több párt működik-e, egy párt vagy több párt indul-e a választásokon, hanem az, hogy tőkés diktatura van-e vagy munkáshatalom. a tőkés országokban a haladás erőivel szemben érvényesítik a diktaturát, a kommunistákkal, más haladó emberekkel, a béke egyszerű, nem kommunista harcosaival szemben a monopóliumok, az imperialisták és a militaristák javára. a mi rendszerünkben is van diktatura és van elnyomás, de csak azokkal szemben, akik háborúra, a népi demokratikus rendszer ellen szervezkednek, uszítanak, akik nemzeti vagy faji gyűlölködést szítanak, a nemzeti, faji gyűlölködést szítókat, a háborus uszítókat, a népi demokratikus rendszer ellen fenekedőket - ha ilyenek kerekednek - február 24 után még határozottabban és még szigorúbban korlátok között tartjuk és visszaszorítjuk.

kedves elvtársak! a képviselők és a tanácsstagok most a választókkal, a dolgozókkal találkozáva beszámolnak az országgyűlés, a tanácsok és saját tevékenységükről. ez fontos része választásunknak, szükséges ilyen vonatkozásban is összegezni a végzett munkát és megnyerni a dolgozók helyeslését, hiszen az eddigi munka további folytatásáról van szó.

nézzük meg, elvtársak, a munka eredményeit, az 1962. év nemcsak a ganz-mávag-ban volt különlegesen nehéz és - mivel itt több szervezési rendellenesség és egyéb probléma volt, amely nehezítette a munkát - hanem országunk számára is. a világban is voltak feszültségek, problémák. társadalmunk fejlődése azt kívánja, hogy a társadalmi élet összes területein egyidőben legyen előrehaladás, mert ha valamelyik lemarad, akkor súlyos nehézségek és hibák keletkeznek. ezért kell egyidőben az ipart, a mezőgazdaságot, a közoktatást, a kulturát fejleszteni, az életszínvonallal is törődni kell. sőt, mindezekon kívül hazánk biztonságáról is gondoskodni kell, hogy hadseregünk is legyen és a fiainknak fegyver, még hozzá korszerű fegyver legyen a kezükben a haza védelmére. ilyen körülmények között kellett tavaly dolgoznunk.

/folyt. köv./

19.22/- a

- 34 -

Ma

bb 45. /választási ... 11. folyt./ m

az életszínvonallal kapcsolatban itt mindjárt megjegyezhetem: önök tudják, hogy különböző nehézségek vannak ugyyszólván egész Európában a szokatlanul szigorú és hosszantartó tél miatt. a napokban átutazóban nálunk járt Zsivkov elvtárs, bolgár testvérpártunk vezetője. amikor találkoztunk, kérdezte, mi újság, hogy vagyunk? - köszönöm, mondom, létezőnk, vagyunk. azt mondja, igen, létezőnek és nem is rosszul. ez is hozzá tartozik a dologhoz. hideg van, fűteni kell, de ha kívülről nehéz fűteni, fűtünk belülről, mert általában a fogyasztás - azt hiszem - semmiféle panaszra okot nem ad, még a mostani hideg időszakban sem. /taps/

számos nagy kérdéssel foglalkozott pártunk, a hazafias népfőnt, s ennek nyomán népünk és sok fontos kérdést megoldottunk, másokban megtaláltuk és megjelöltük a megoldás útját és módját.

foglalkozott a központi bizottság az iparvezetés kérdéseivel, a mezőgazdaság fejlesztésének kérdéseivel, a személyi kultusz maradványainak felszámolásával, azonkívül összehívta pártunk 8. kongresszusát. ez utóbbinak előkészítése hatalmas feladat volt, hiszen az egész munkát át kellett tekinteni. közben meg kellett oldanunk a gazdasági és a kulturális építés kérdéseit is.

egyébként ez a „közben megoldani”, vonatkozik a választási kampányra is. a választásban sokszázezer ember vesz részt. dolgozik a bizottságokban, jegyzőkönyveket írogat, választói névjegyzéket készít, helyesbit, szavazatot szed, agitál. természetesen mi is részt veszünk a munkában, a pártközpontban, és a kormányban egyaránt. a választási kampány kezdete előtt azonban belső szabályként kimondtuk, hogy a választási munka úgy folyjék, hogy közben mindig el kell végezni a mindennapi munkát is. ha ugyanis megfélelkezünk az alapvető, állandó tevékenységről, és így agitálunk, saját törekvéseink ellen dolgozunk. tehát a mozdonyokat is, a motorokat is el kell készíteni és közben kell agitálni: nincs más lehetőség. /derültség, nagy taps/

amint ezt a statisztikai hivatal közölte, a múlt esztendőben az ipari termelés 9 százalékkal nőtt, - és ez nagyon fontos - a termelés növekedésének 63 százaléka a termelékenység emelkedéséből származott. a mezőgazdaság a rossz időjárás miatt csak az előző évi termés mennyiségét érte el, viszont a mezőgazdaságtól felvásárolt árumennyiség a múlt esztendőben 5 százalékkal növekedett. megfelelően növekedett a teherszállítás, a személyszállítás és a külkereskedelmi forgalom, valamint 8 százalékkal nőtt a beruházás is az előző évhez képest. /folyt. köv./

19.30/a

- 35 -

Ma

/bb 45. választási.....12. folyt./vm

a lakosság összes pénzbevétele 1962-ben 1961-hez képest 4.2 százalékkal növekedett, fogyasztása pedig 4.8 százalékkal nőtt.

az 1962. év eredményeihez tartozik, hogy az év végén a kormány hozott néhány szociális intézkedést. ezek: a születési szabadság meghosszabbítása, az özvegyi nyugdíj javítása, néhány fogyasztási cikk árának csökkentése.

amint tisztelt hallgatóim emlékeznek rá, a kongresszuson szó esett további ilyen, az életszínvonalat és a nép jólétét érintő intézkedésekről. így a családi pótlék felemeléséről a kétgyermekes családoknak, valamint még néhány más intézkedésről, amelyek megvalósításának feltételein most dolgoznak az illetékes állami szervek. a központi bizottság és a kormány számon tart sok más, az életszínvonalat érintő kérdést. ismereteseink előttünk bizonyos munkakategóriák és bizonyos alkalmazotti, értelmiségi foglalkozású emberek problémái, vagyis az, hogy az általánoshoz képest kissé lemaradtak. becsületesen meg kell azonban mondanunk, hogy az ebben a csoportban érintett fizikai és szellemi dolgozók száma nagyon jelentős. ha munkával, a termelékenység emelésével, a termelési költségek csökkentésével megteremtjük a feltételeket - legyen nyugodt mindenki - egyetlen héttig vagy hónapig sem vár a központi bizottság és a kormány, hogy a megoldásra váró, az életszínvonalat érintő kérdéseket meg is oldja.

a képviselőház mandátuma négy évre szól. ha áttekintjük az egész választási ciklust, az a kép alakul ki, hogy az országgyűlésnek és a tanácsoknak nem kell szégyenkezniük választóik előtt. a négy esztendő alatt, vagyis 1958 óta, az ipari termelés 50 százalékkal növekedett, megtörtént a mezőgazdaság szocialista átszervezése. nem kis eredmény az sem, hogy a traktorok számát 26.000-ról majdnem kétszeresére, 50.000-re emeltük a műtrágyafelhasználás holdanként 150 százalékkal növekedett és az átszervezés időszaka alatt a mezőgazdasági termelés 8 százalékkal, a felvásárolt áruk mennyisége pedig 12 százalékkal nőtt.

fejlődés volt az élet minden más területén is. menetközben nem mindig vesszük észre, hogy milyen gyors is a fejlődésünk. a számok mögött élő emberek vannak. jó érzés arra gondolnunk, hogy az elmúlt négy esztendő alatt a főiskolai és egyetemi hallgatók száma 34.000-ról 67.000-re, a középiskolai tanulók száma pedig 178.000-ről 330.000-re nőtt.
/folyt. köv./

19.45/a

- 36 -

bb 45. /választási ... 13. folyt./ m

ez olyan kulturális vívmánya népünknek, amelyre büszke lehet, s egyúttal nagyon fontos biztosítéka a jövőnek is, hiszen minden dolgozó ember tudja, hogy a munkához nemcsak gép vagy berendezés kell, hanem művelt ember is, aki ura a technikának.

tekintélyes szám az is, hogy a kiskereskedelmi forgalom - másfélszeresen a fogyasztás - a négy esztendő alatt husz százalékkal, vagyis egyötödével növekedett. az a bizonyos individuális, egyéni sors is mutatkozik abban, hogy most 2,300.000 takarékkönyvtulajdonos van hazánkban, s a betétállomány az 1958. évi két milliárd forintból 8.8 milliárdra emelkedett. ez azt mutatja, hogy az egyének helyzete javul, mert különben honnan kerülne elő ez a majdnem 9 milliárd forintos vastartalék, ami mindig jól jön a háznál. /derült- ség/.

a négyéves mérleg nem mutat tehát rossz képet. ezeket az eredményeket a párt helyes politikájának, a dolgozó emberek, a nép alkotómunkájának köszönhetjük. elmondhatjuk, hogy népünk a párt, a munkásosztály vezetésével, minden nehézséget határozottan és bizalommal leküzdött. eredményeink összegezése azt mutatja, hogy szilárd a néphatalom, a szocializmus alapjait leraktuk, a szocializmus teljes felépítésének időszakába léptünk.

az elért vívmányok örökérvényűek, mert a végbement fejlődés eredményeképpen hazánkban megszűntek a régi rendszer visszatérésének gazdasági, társadalmi feltételei és mert a magyar népköztársaság része a szocialista vilárendszernek, amelynél nagyobb erő nincs a világon.

a magyar nép megelegedéssel, saját munkájára büszkén tekinthet vissza az elmúlt négy esztendőre és magabiztosan tekinthet a jövőbe is! ez a négy esztendő is arra figyelmeztet, ha szilárdan ragaszkodunk helyes célkitűzéseinkhez, ha tovább erősítjük azt a népi, nemzeti egységet, amely a szocializmus zászlaja alatt kialakult, akkor minden akadályt le tudunk küzdeni és előrehaladunk a társadalmi fejlődésben is, az élet további javításában is.

a magyar népköztársaság a szovjetunióval, a többi szocialista országgal, a világ haladó erőivel szilárd és biztos szövetségben halad előre. megőriztük és tovább fejlesztettük népünk szocialista vívmányait és biztosítottuk népünk békés alkotó munkáját, a békét. /nagy taps/.

a néphatalom, szocialista vívmányaink és a béke tette lehetővé fejlődésünket és ezek nélkül nincs további fejlődés. a háborút sokan végigszenvedték, sokan emlékeznek rá és - nem kívánja senki. az olyan ember, aki munkából él, a becsületesebb ember, az olyan osztályok, amelyek nem más osztály kizsákmányolásából élnek és az olyan országok népei, amelyek saját társadalmukat építik, saját maguknak dolgoznak - nem akarnak háborút. /folyt. köv./
19.55/a

- 37 -

bb 45. /választási ... 14. folyt./ m

a múlt év őszén az egyesült államok kormányának brutális, agresszív fellépése következtében közel jártunk a háborúhoz. nyílt támadással, fegyveres erővel akarták letörni a kubai forradalmat. bünyösen játszottak az emberiség sorsával, agresszív lépésükkel a világháború szélére sodorták az emberiséget. a szovjetunió békepolitikája, ereje, megfontoltsága, felelősség-érzete volt az, ami az emberiséget a világháború kirobbanásától megmentette. ebben a hatalmas tetteben mi is részeseknek érezzük magunkat, mert kuba hős népe és a szocialista világ minden népe kész volt arra, hogy az amerikaiak provokációját minden erővel visszaverje és letörje.

most, amikor választásra készülünk és számot kell adnunk a végzett munkáról, biztató és szép a kép, amit felvázolhatunk. felvetődik azonban a szokott kérdés: nincs semmiféle hiba? minden olyan nagyon jól megy nálunk? újra dicsérgetni kezdjük magunkat? nem, elvtársak, nem szabad ilyen hibába esnünk. nem szabad azt mondanunk, hogy minden nagyon jól megy. tudjuk, hogy nincs minden rendben, de azért időnként illő is és szükséges is számot vetni a végzett munka eredményeivel, ez adja meg azt az érzést az egész népnek, hogy érdemes dolgozni, érdemes tanulni, érdemes küszködni, mert ez meghozza gyümölcseit.

természetesen vannak hibák. vannak gyengeségek, olyan gyengeségek, hogy ha mindet végigsorolnánk, az is óraszám tartana. hogy mást ne mondjak, az önök dolgozói most építik ujjá azt az erzsébet-hídat, amelyet a világháborúban robbantottak fel. van rengeteg hiányosság, de hát figyelembe kell venni azt a súlyos örökséget, ami a felszabadult népnek jutott.

/folyt. köv./

20.08/a

- 38 -

Ma

/bb 45. választási...15. folyt./vm

a tőkés, a nagybirtokosok, a horthy - meg szálasi-féle fasiszták, meg a hitleristák a pusztulás és tönk szélére vitték az országot és a népet.

ne magyarázzák nekünk, hogy az egyesült államokban több autó szaladgál az utcán, mint nálunk. az egyesült államok olyan tőkés nagyhatalom, amely egy évszázad óta csak hizik és kövéredik. ha rajtuk taposott volna úgy a hitlerista csizma, mint a magyar népen, akkor jobban tudnák, hogy mi a háború. ha manapság valaki be-megy a nagykorutra, látja, hogy milyen forgalom van és felidézi, hogy 1945-ben mi volt itt, akkor tudja, hogy milyen nagy szocialista építőmunkánk eredménye.

küszködni kellett a történelmi örökséggel. harcolni kellett a hatalomért. s amikor már azt gondoltuk, hogy végre egyenesben vagyunk, hogy most már valóban minden rendben van, a hatalom is szilárd, már egyesültek is azok, akiknek ez volt a történelmi utjuk, egy munkaspárt van, most már jön a fejlődés, akkor két óriási kitérő következett. az egyik balra, - a személyi kultusz az ismert következményeivel; a másik pedig jobbra - az ellenforradalmi felkelés

mindezek a nehézségek keresztültörte magát a magyar kommunisták serege, népünk és a szocializmus minden őszinte híve. ha ezt mind számbavesszük és megnézzük a pillanatnyi helyzetet, lehetetlenség jó érzés nélkül gondolni a megtett útra.

persze most is az a helyzet, hogy van jól dolgozó minisztérium és - hogy udvarias legyek - van kevésbé jól dolgozó minisztérium. /derültség/. van jól dolgozó tanács és van kevésbé jól dolgozó tanács. van jól dolgozó igazgató és van kevésbé jól dolgozó igazgató. van jól dolgozó pártszervezet és van kevésbé jól dolgozó pártszervezet. ugyanígy van ez a mezőgazdaságban is. de ettől nem esünk kétségbe, mert intézményeink, szervezeteink, gyáraink, állami gazdaságaink, termelőszövetkezeteink, tudományos kutató intézeteink, a kultúra alkotó intézményei többségükben jól dolgoznak. most az a feladatunk, hogy akik még nem dolgoznak jól, azokat megbiztassuk, mert erre mindig szükség van. most például, amikor a választóknak jobban a kezük ügyébe esik a képviselő, a miniszter, vagy a tanács-tag, biztatgatni kell, hogy igyekezzék jobban dolgozni, mint eddig.

a nagy gazdasági egységeinknél, a gyárakban sorra kell venni a viszonylagos elmaradottság okait és ki kell küszöbölni azokat, hogy egészséges legyen a fejlődés.

/folyt. köv./
20.15/a

- 39 -

Ma

/bb 45. választási.....16.folyt./vm

szó volt itt a ganz-mávag gyár eredményeiről. azért tudom azokat nagyra becsülni, mert valóban óriási nehézségekkel küzdöttek. nem akarok mindent felsorolni, de kaptak önök annakidején a kormánytól olyan dieselesítési programot, hogy azt nem a ganz-mávag, hanem fél európa sem tudta volna végrehajtani. az ahhoz szükséges eszközöket sem bocsájtották rendelkezésükre. most ezt a programot lezúkitottuk a reális és értelmes határra, valamivel több eszközt is biztosítottunk hozzá. lassan kezdünk már kivergődni és az ország számára oly fontos cikkek gyártó hatalmas gyár mégis eljutott oda, hogy az anarchia, a küzdelem, az átszervezés zürzavara már eltűnőben van, rend lesz és teljesítik a tervet. ezt nagyon nagyra kell becsülnünk, nagyra kell értékelnünk.

a gyengébb termelőszövetkezetek megsegítése igen fontos. a természeti adottságok között is van különbség, de a fő különbség rendszerint a vezetésben és a tagok szorgalmában mutatkozik. győr megyében például, ahol mint ismeretes, először fejezték be az átszervezést, az évi zárásnál munkaegységként átlag 34 forint lesz a részesedés. ha ezt a győr megyei átlagot országsszerte el tudjuk érni, akkor már egészen másképp állunk a mezőgazdasággal, mint most. ezt a szintet el lehet és el is tudjuk érni. nemcsak győr megyében vannak szorgalmas, értelmes emberek, hanem az ország minden megyéjében, csak valamivel jobb vezetés és nagyobb szorgalom szükséges.

minden nehézséget le tudunk küzdeni. de ehhez elengedhetetlen az is, hogy a kommunisták példásan dolgozzanak. sokszor szóltam már a pártunkivüliek megbecsüléséről, törekvéseik elismeréséről. ezt most is hangsúlyozom, de azt is meg kell mondanom, hogy a kommunisták szervezett ereje, a kommunisták felvilágosító és szervező munkája, példamutatása nélkül lehetetlen az előrehaladás. az a szép és megtisztelő feladat vár a félmilliónyi felnőtt és valamivel több fiatal kommunistára, hogy a jövőben is, mint eddig, folytassák a felvilágosítást, szervezzék a munkát, lelkesítsék az embereket, szavaznak és tetteik mindenkor fedjék egymást, úgy dolgozzanak, hogy tetteik a többi embert is serkentsék.

a mi választási programunk rövid és szűkszavú: bevált politikánkat akarjuk folytatni úgy, hogy azt minden területen az eddiginél is jobban, hatékonyabban érvényesítsük.

/folyt. köv./

20.37/a

- 40 -

bb 45. /választási ... 17. folyt./ m

Külpolitikánk célja, hogy tovább erősítsük szövetségünket a szovjetunióval, a varsói szerződés országaival, a szocialista országokkal, minden haladó erővel. változatlanul küzdünk az imperializmus, a gyarmati rendszer az agresszió ellen. küzdünk az atomfegyver-kísérletek beszüntetéséért, amit a szovjetunió legújabb javaslata reális közelségbe hozott. a népek joggal elvárhatják - és megkövetelhetik - az egyesült államok és anglia kormányától, hogy a szovjet javaslatot magukévá téve biztosítsák az atomfegyver-kísérletek megszüntetését.

továbbra is harcolunk a német békeszerződés megkötéséért. a francia-nyugatnémet szövetség, a személyi hatalom és az adenaueri revansizmus szövetsége nagy veszélyt hordoz magában európa népei számára. e veszéllyel szemben a legfőbb és legjobb védekezés a második világháború nyomainak eltüntetése. európa ügyeit rendezni kell - ennek kulcsa pedig a német békeszerződés megkötése!

lankadatlanul harcolunk a fegyverkezés ellen, az általános és teljes leszerelésért. külpolitikánk alapelve változatlanul a békés egymás mellett élés és a normális viszony minden országgal. hiszünk abban, hogy a két rendszer - a tőkés társadalmi rendszer és a szocialista társadalmi rendszer - békés versengése az egész emberiség érdeke. hiszünk benne és dolgozunk is azért, hogy ebben a békés versenyben a szocialista társadalmi rend győzzön, az egész emberiség javára.

belső építőprogramunk: a párt vezetésével, az egész nép részvételével oldjuk meg az előttünk álló feladatokat. teljesítsük az ideai tervet, az ötéves tervet teljesen építsük fel a szocialista társadalmat, még magasabb fokra emeljük népünk általános élet-színvonalát, kulturáját, hogy azután eljuthassunk az egész emberiség legnemesebb céljait megtestesítő kommunista társadalomba.

a szocializmus, a kommunizmus elveiből semmit sem feladva, rugalmas és hajlékony politikát folytatunk ezután is. ha szilárdan és állhatatosan kitartunk az összes társadalmi kérdésekben a kommunizmus elvei mellett, tovább tudjuk fejleszteni társadalmunk demokratikus és emberies vonásait. küzdünk azért, hogy a helyes vezetési és kormányzati elvek teljesen és maradéktalanul érvényesüljenek: hogy a felvilágosítás és a meggyőzés módszere, vagyis a tömegek iránti bizalom, a tömegekkel való összefonódottság győzzön mindenütt, egész társadalmunkban.

/folyt. köv./
20.44/a

- 41 -

teljes erővel, forradalmi lendülettel és lelkesedéssel küzdünk a burzsoá szemlélet és a kapitalista múlt mindenféle maradványa ellen, a kommunista eszmék és a kommunista erkölcs győzelméért. ez azt jelenti, hogy harcolnunk kell a közösség megkárosító a bürokrácia és a lelketlenség, a hatalommal való visszaélés ellen.

nagy vívmányunk a demokrácia, a szocialista törvényesség. a demokrácia a mi értelmezésünk szerint szabadság és jog, de egyben kötelesség is. ha küzdeni akarunk rendszerünk további demokratizálásért, - mint ahogy küzdünk is - akkor azt is meg kell értetni azokkal a kevesekkel, akik még nem értették meg, hogy járandóság, jog, kedvezmény, nagyobb kereset annak jár, aki dolgozik és eleget tesz kötelességének. azt hiszem, valamennyiünknek az a tapasztalatunk, hogy éppen a politikailag nem eléggé fejlett embereknél a demokratikus öntudatra ébredés fordított sorrendben történik: előbb kitanulmányozzák az összes rendelkezéseket, azt, hogy nekik mi jár és kezdik követelni és azután - vagy azután se - tanulják meg, hogy nekik mi a kötelességük, mit kell tenniük.

elvtársak!

a tőkés világban sem a tőkés rendszert, sem a kapitalistát nem szerettük. de mi, kommunisták, szocialisták még a kapitalizmusban is elvként vallottuk és be is tartottuk a munkában - ha éppen nem munka nélkül, vagy börtönben voltunk -, hogy a munkát, amit elvállaltunk, el kell végezni, mert akkor tudunk a jogainkért harcolni, ha a munkát becsületesen elvégeztük.

ha azt mondjuk, hogy rendszerünk a dolgozók, a munka társadalma, akkor abból kell kiindulnunk, hogy szabadság, jog, kedvezmény, dicséret, - minden jár annak az embernek, aki munkáját elvégezte, de ugyiszlván semmi sem jár annak, aki kötelességének nem tesz eleget. a munka a jog alapja.

a szocialista törvényesség helyreállítása az utóbbi évek harcában elért egyik legnagyobb vívmányunk. ám ez úgy van, hogy egyrésztől egyetlen állampolgárt sem szabad megsérteni egyetlen jogában sem, de másrésztől azt, aki a magyar népköztársaság törvényeit megsérti, mindig felelősségre is kell vonni. nem képzelhető el olyan szocialista törvényesség, amely csak az egyik fajta törvényeséget biztosítja. a rendszer vállalja a kárát az ilyen egyoldalúságnak.

/folyt. köv./

Handwritten signature

elvtársak! azt kérjük, hogy a magyar nép a választás napján szavazatával támogassa a hazafias népfrontot, annak célkitűzéseit és jelöltjeit. azt kérjük, hogy a dolgozók munkájukkal, politikai helytállásukkal támogassák az országgyűlést és a tanácsokat és segítsék azzal is, hogy ott, ahol kell, hallassák a kritika szavát.

természetesen a választás előtt, alatt és után is kérjük a munkában való helytállást, azt, hogy minden dolgozó vesse latba tudását, alkotó képességét, feszítse meg erejét az 1963-as terv és az ötéves terv sikeréért.

a mostani időjárás egyes munkákat hátráltat. nemrég a váci uti hajógyárban voltam, ahol 18-20 fokos hidegben bizonyos munkákkal le kell állni. itt is hátráltatja a termelést és sokminden mást a hideg. készenlétben kell azonban lennünk, hogy ha az idő megengedi, azonnal nekilássunk és minden átmeneti kiesést pótoljunk. ez szükséges ahhoz, hogy terveinket valóra válthassuk.

politikánk a dolgozó tömegekbe vetett bizalomra épül, nem niába, mert szembetűnő a dolgozók nagyszerű helytállása. ismeretes, hogy a munkások, a szocialista brigádok szocialista munkaversenyben építik az erőműveket, a hidakat, a hatalmas vegyiműveket, a dunai cement és mészművet, most a hóban, a fagyban. a közlekedési dolgozók, a szerelők, a gázzal, vízzel foglalkozó emberek és a bányászok is helytállnak a munkában, sokszor olyan körülmények között, amikor frázis nélkül lehet a helytállást hősiességnek nevezni. külön meg kell említeni, hogy nemcsak a központi bizottság és a kormány, hanem az egész nép elismeréssel gondolhat arra, ahogyan bányásztestvéreink most, a különlegesen nehéz körülmények között helytálltak és gondoskodtak arról a szénről, amit a rendkívüli, hosszantartó hideg többetként megkövetelt. ismeretes, hogy egy vasárnapi műszakot már teljesítettek, s 102 százalékos eredményt értek el, mégpedig úgy, hogy előtte is, és utána is mindennap 100 százalék felett voltak termelési eredményeik.

/folyt. köv./

Handwritten signature

a termelőszövetkezetekben most folynak a zárszámadások. meg kell mondani, hogy a parasztemberek, a viszonylag fiatal termelőszövetkezetek tagjai hősiességgel helytálltak az aszályt szembeni most már két esztendő harcban. az idei aszályos évben például búzából a holdankénti 10 mázsás, kukoricából pedig a 15 mázsás átlag olyan eredmény, amit annak előtte éves átlagban csak egyetlen esztendőben, 1961-ben ért el az ország.

a helytállás egy példáját még meg kell említenem. ez talán a legfontosabb. az utóbbi két esztendőben tulajdonképpen háromszor volt kritikus a nemzetközi helyzet, bár nem egyforma mértékben. egyszer 1961 elején, amikor az amerikaiak támogatásával az első partraszállási kísérlet történt Kubában. másodszor ugyanazon év nyarának végén és őszén, amikor a berlini kérdés körül elszórták ki a helyzet, harmadszor pedig most, október 22-én és az azt követő napokban, ebben a kritikus időben, a nagy próbatétel idején, néphadseregünk - tiszték és katonák egyaránt - nagyszabáron helytálltak, 1961 őszén, amikor tovább bent kellett maradniuk a szolgálatukat letöltött katonáknak, önkéntesen jelentkeztek további szolgálatra, s hasonlóan viselkedtek most, a karib-tengeri krízis idején. ugyanebben az időszakban helytállásból nagyszerűen vizsgázott az egész magyar nép. népünk október 22-én, 23-án, 24-én tudta, milyen súlyos a helyzet, a világ sok országában pánik, hisztéria tört ki, emlékezzenek vissza azokra a napokra nálunk az emberek talán egy kicsit jobban figyeltek a hírekre, mint máskor, beszélgettek maguk között, de mindenki ott volt a munkahelyén és az egész nép nagyszerűen, fegyelmezetten dolgozott. semmiféle hisztéria, pánik, vagy nasomló nem volt. ez népünk érettségét bizonyítja és - ne értsék félre, ne vegyék szerénytelenségnek - azt is bizonyítja, hogy népünk nyugodt abban az értelemben is, hogy az ország vezetésében nincs kapkodás. népünk bizott a szovjetunió politikájában, a nagy szovjet népben, hruscsov elvtársban és harcos társaiban. /lelkes nagy taps/.

elvtársak! az elért eredményeket, a még meglevő hiányosságokat és az előttünk levő célokat számbavéve, elmondhatjuk: nagyon jók a feltételeink ahhoz, hogy a legközelebbi esztendőben minden téren ugyanolyan ütemben haladjunk előre, mint eddig. ehhez az szükséges, hogy a párt rendíthetetlenül és szilárdan kövesse azt az igazi marxista-leninista kommunista politikát, amelyet az utóbbi években követett, s ahogy eddig nem engedte magát sem jobbra, sem balra rángatni, ezután se engedje. arra van szükség, hogy a hazafias népfront mozgalom eszméje hassa át egész népünket, a nép tömörüljön még szorosabb egységbe és a párt vezetésével haladjon előre a szocializmus útján. /folyt. köv./

a párttagok és a pártönkivüliek összefogása, a különböző dolgozó osztályok szövetsége és tömörülése, a népfront-mozgalom valóságos, hatékony, reális erő. a szocialista nemzeti egység pedig már születésben van, reális cél. valósítsuk meg, hogy a szocialista eszme jegyében egyesüljön és tömörüljön az egész nemzet.

a nemzeti egység nem új eszme, nem új gondolat, nem új törekvés a nemzeti egységet hirdette és törekedett megvalósítani a magyar nép sok kiemelkedő nagy vezetője, köztük rákóczi és kossuth. de a nemzeti egység jelszavával próbálták megtevesztetni a népet az álnok, nemzetvesztő erők is, köztük tiszta István az első világháború időszakában, béthlen a horthy-ellenforradalom idején, s 1956-ban az ellenforradalmi felkelés irányító, akik szintén a nemzeti egység, a „minden magyar testvér”, jelszavával széthámoztak. de a múltban társadalmi okok miatt sem tiszta szándékkal, sem álnok célzattal nem lehetett megteremteni a nemzeti egységet: nem lehetett egységbe forrasztani a királyokat és a koldusokat, a feudális jobbgyártó főurakat és a jobbágyokat, a kizsákmányoló főkezt és a kizsákmányolt munkást. a magyar nép erőlt évszázadokon át a belső torzalkodások és harcok emésztezték.

a szocialista zászló alatt, a szocialista eszme jegyében lehetséges a nemzeti egység megvalósítása és ez a nemzeti egység már kialakulóban van. a nemzetet nem örlik többé kibékíthetetlen osztály-ellentétek, népünk most 65 százalékában munkásokból és alkalmazottakból, 30 százalékában szövetkezeti tagokból és segítő családjukból áll. ez tehát népünk 95 százaléka, akik között nincs semmi féltékenyítő osztályellentét. ellenkezőleg: van olyan közös cél, amely a szocialista társadalmi rend teljes felépítése, a nép boldogulásának becsületos szolgálata és a nép az egész nemzet felvirágoztatása, amely az összefogást erősíti, a kommunista meggyőződés, a becsület, a hazafiság, az egyéni érdek, mind azt a törekvést erősíti, hogy minél gyorsabban építsük fel a szocialista társadalmat, minél előbb teremtsük meg a virágzó, szocialista Magyarországot, mert annál jobb lesz a dolgozó embernek, a népek, a nemzetnek. most tehát reális a cél; hirdetniünk kell és dolgozniunk kell a megvalósításért, hogy a szocialista eszme hassa át egész nemzetünket és az összefogás növelje a magyarság erejét.

/folyt. köv./

bb 45. /választási ... 22. folyt./ m

az idejünk elég kemény és szigorú, s bár jó hosszúnak ígér-
kezik, utána tavasz jön. eddig legalább is még minden tél után
tavasz következett, s biztos, hogy most is így lesz. /derült-
ség/ a nagy hidegben nálunk senki sem fog éhenhalni, sem megfagy-
ni; a nagy hideg okozta nehézségek leküzdéséhez kormányunk mindent
megtesz.

nagy munka vár ránk, és most, a nagy hidegben szigorubb feltéte-
lek között, majd könnyebb feltételek között, de dolgozni kell. vá-
lasztási, ígéreteink, között is ott van tehát, kedves elvtársaim,
hogy szívósan, állhatatosan, s még jobban kell dolgozni, mert csak
így érhetjük el és valósíthatjuk meg azt, amit az egész munkásos-
tálynak, az egész népnek és minden dolgozó embernek kívánunk és ó-
hajtunk: a még jobb és szebb életet!

a feladatok előttünk állnak, eszméink világosak, a párt vezet,
az előttünk álló akadályokat leküzdjük.

itt idős emberek is vannak, akik emlékeznek még arra, hogy a
századforduló idején a szocialistákat sokan afféle hóbortos emberek-
nek tartották, akik valami soha meg nem valósuló eszme rabjai; ké-
sőbb a kommunistákat üldözték és gyűlölték is és hóbortosoknak is
tekintették. még a horthysta rendőrségen is találkoztunk olyan de-
tektívekkel, akik az eljárás lefolytatása után - tehát amikor már
megvolt a verés, meg a kínzás, meg a jegyzőkönyv - a végén, már
ugy nem hivatalosan, azt kérdezték: örültek vagytok ti? mi az
a kommunizmus? azért veretitek magatokat? soha nem lesz abból
semmi sem. ezt mondták a horthysták 1931-ben, 1933-ban, meg 1936-ban.
temették a mi rendszerünket, a mi eszméinket 1956-ban is. hol van
az a társadalmi osztály, hol vannak azok az emberek, akik a szá-
zadfordulón hóbortosoknak nevezték a szocialistákat, majd a kommu-
nistákat és akik 1956-ban temették a magyar népköztársaságot? se-
hol sincsenek, de itt van a magyar nép, szilárd a néphatalom,
leraktuk a szocializmus alapjait, és folytatjuk a munkát a szocia-
lista társadalom teljes felépítéséért.

amikor fellépett marx és engels, majd később lenin és megszü-
letett a szovjetunió, a nagyvilágban az imperialisták, a tőkés-
ek ugyanazt csinálták: gyűlölték őket, haragudtak rájuk, ugyanakkor
kicsinyelték és megvetették őket. marxot olyasféle hóbortos köz-
gazdásznak nézték, aki egy könyvtárban irogat husz esztendőn ke-
resztül, hogy mit, három ember sem érti, - így gunyolták akkor a
polgári tudósok. a szovjetuniónak pedig hol három hetet, hol két
hónapot, hol három hónapot jósltak megszületésekor. és hol van-
nak az akkori lekicsinylők, hova lettek ezek az urak? /folyt. köv./

21.20/a

- 46 -

bb 45. /választási ... 23. folyt./ m

a szovjetunió viszont él és fejlődik, a szovjet nép a kommuniz-
must építi és a világon egymilliárd ember építi a szocializmust.

ezek a bennünket vezérlő nagyszerű eszmék történelmi eredményei,
amelyek munkában és harcban születtek, s amelyek további munkára
lelkésítenek, biztosak vagyunk abban, hogy eszméink teljes és vég-
leges győzelmet aratnak és elérjük céljainkat.

pártunk, kormányunk, a hazafias népfront bizik a főváros és a
vidék választóinak, a munkásoknak, parasztoknak, értelmiségieknek
támogatásában. meggyőződésünk, hogy a választás eredménye tovább
erősíti rendszerünket és növeli a magyar népköztársaság jó hírét a
nagyvilágban.

x x x

kádár jános szavait hosszantartó nagy tapssal fogadták a
gyűlés résztvevői. dapsi károly zárszava után a gyár dolgozóinak, ifju
munkásainak nevében kovács lászló, a hajtómű munkása és haszonít
kornélia, az öntödei gyár részleg dolgozója hatalmas vörös székfü
csokorral köszöntötte kádár jánost.

a választási gyűlés az internacionálé hangjaival ért
véget. /mti/

bb 47. előadás petőfiről a csehszlovák kultúrában

t s/sze vm sr

1963. január 29.

a csehszlovák kultúra helyiségében kedden szokatlanul rezdő
irodalomtörténész petőfi a cseh irodalomban címmel előadást tartott
majd kohut magda petőfi verseket adott elő. /mti/

bb 46. bizonytalan időre bezárták a petőfi irodalmi muzeumot

i lv/j/m/sr

1963. január 29.

a petőfi irodalmi muzeumot bizonytalan ideig zárva tartják. a
téli hideg szünetével a megnyitásról sajtó útján értesítik a látó-
gatókat. /mti/

- 47 -

bb 48. időjárásjelentés

sze/m/La

1963. január 29.

a meteorológiai intézet jelenti 1963. január 29-én, kedden este:

többfelé havazás

várható időjárás szerda estig: felhős, párás, ködös idő. többfelé havazás, mérsékelt keleti szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: minusz 6- minusz 10 fok között.

/mti/

...-

bb 49. orvosgyűlés a máv-kórházban

sze/m/La

1963. január 29.

a hazafias népfront 6. kerületi orvos-bizottsága kedd este orvosgyűlést rendezett a máv kórházban. dr. Sattler Jenőnek a hazafias népfront országos tanácsa orvos-bizottsága vezetőjének megnyitóját után dr. Ó Lajos, a máv kórház igazgató-főorvosa kivözlötte a gyűlés résztvevőit, majd dr. Simonovits István egyetemi tanár, az egészségügyi miniszter első helyettese beszélt az mszmp 8. kongresszusa által meghatározott egészségügyi feladatokról. /mti/

...-

- 48 -

a szerkesztőségek figyelmébe!

m/La

a bb 45. számú hír /választási ... / 5. folytatás negyedik bekezdésének negyedik sorától a szöveg helyesen:

...anatole france-t idézem - hogy a törvény előtt való egyenlőség egyformán tiltja meg gazdagnak és szegénynek, hogy a hid alatt háljon.

x x x

a 8. folytatás negyedik bekezdésének második sorától a szöveg helyesen:

...nagybancár és bankár, a másik fele megfelelően megosztott horthysta főtisztviselők és a horthy-rendszer/haszonélvezői között. akinek ... /mti/

...-

a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb 45. számú hír /választási...../ hetedik folytatás első bekezdésének második sorától a szöveg helyesen:

a vitaindító cikkben egy fiatal mérnökember úgy ítélte meg, hogy társadalmunkban nincs korlátlan érvényesülési lehetőség, mert ime, ő, aki öt esztendeig tanult az egyetemen, és - azt hiszem - két esztendeje dolgozik.... /mti/

...-

21.15/a

bb 48. időjárásjelentés

sze/m/la

1963. január 29.

a meteorológiai intézet jelenti 1963. január 29-én, kedden este:

többfelé havazás

várható időjárás szerda estig: felhős, párás, ködös idő. többfelé havazás, mérsékelt keleti szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: mínusz 6- mínusz 10 fok között.

/mti/

bb 49. orvosgyűlés a máv-kórházban

sze/m/la

1963. január 29.

a hazafias népfront 6. kerületi orvos-bizottsága kedd este orvosgyűlést rendezett a máv kórházban. dr. Sattler Jenőnek a hazafias népfront országos tanácsa orvos-bizottsága vezetőjének megnyitóját dr. Ó Lajos, a máv kórház igazgató-főorvosa üdvözlötte a gyűlés résztvevőit, majd dr. Simonovits István egyetemi tanár, az egészségügyi miniszter első helyettese beszélt az mszmp 8. kongresszusa által meghatározott egészségügyi feladatokról. /mti/

- 48 -

PKL

a szerkesztőségek figyelmébe!

m/la

a bb 45. számú hír /választási ... / 5. folytatás negyedik bekezdésének negyedik sorától a szöveg helyesen:

...anatole france-t idézem - hogy a törvény előtt való egyenlőség egyformán tiltja meg gazdagnak és szegénynek, hogy a hid alatt háljon.

x x x

a 8. folytatás negyedik bekezdésének második sorától a szöveg helyesen:

...nagybancár és bankár, a másik fele megfelelően megosztott horthysta főtisztviselők és a horthy-rendszer/haszonélvezői között. akinek ... /mti/

V. Mas

a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb 45. számú hír /választási...../ hetedik folytatás első bekezdésének második sorától a szöveg helyesen:

a vitaindító cikkben egy fiatal mérnökember úgy ítélte meg, hogy társadalmunkban nincs korlátlan érvényesülési lehetőség, mert ime, ő, aki őt esztendeig tanult az egyetemen, és - azt hiszem - két esztendeje dolgozik...../mti/

21.15/a

PKL

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fő utca 6-7. Telefon: 186-400, 186-600

A szerkesztést és kiadást a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1963. január 30.

bb 1. állandó kiállítás a nagytétényi kastélymuzeumban

1 Lv/gk/m/sr

1963. január 30.

az iparművészeti múzeum tervei szerint már az idén állandó jellegű butorkiállítás nyílik a nagytétényi kastélymuzeumban.

a kastély egy részét a második világháború után helyreállították, de később megállapították, hogy az újonnan felrakott vakolat alatt értékes freskók húzódnak meg, ezért a falakról leszedték a vakolatot, s a régi freskókat restaurálták.

a helyreállítás során a kastély falai alatt és a kertben római kori település nyomára bukkantak, a lelet nyomán régészek és történészek ásatásokba kezdtek, feltárták a római település maradványait és számos értékes tárgyat hoztak felszínre, az ásatások miatt a helyreállítási munkák több alkalommal megszakadtak, illetve elhúzódtak.

a művelődésügyi minisztérium múzeumi főosztálya, valamint a tervező- és építőipari vállalat szakemberei a napokban tanácskozást tartottak és megállapodtak, hogy meggyorsítják az építkezést, a tervek szerint az idén már annyira előrehaladnak a munkákkal, hogy a kastély alkalmas lesz állandó jellegű kiállítások megrendezésére is.

/mti/